1954 –ലെ സ്പെഷ്യൽ മാര്യേജ് ആക്റ്റ് †

(1954 -ലെ 43-ാം നമ്പർ)

ചില സംഗതികളിൽ ഒരു പ്രത്യേക രൂപത്തിലുള്ള വിവാഹത്തിനും അങ്ങനെയുളള വയുടേയും മറ്റു ചില വിവാഹങ്ങളുടേയും രജിസ്ട്രേഷനും വിവാഹ മോചനത്തിനും വ്യവസ്യ ചെയ്യുന്ന ആക്റ്റ്.

[1954 ഒക്ടോബർ, 9]

ഇൻഡ്യൻ റിപ്പബ്ലിക്കിന്റെ അഞ്ചാം സംവൽസരത്തിൽ പാർലമെന്റ് താഴെ _{പറയും} പ്രകാരം അധിനിയമം ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

അദ്ധ്യായം I

പ്രാരംഭം

- 1. ചുരുക്കപ്പേരും, വ്യാപ്തിയും, പ്രാരംഭവും,— (1) ഈ ആക്റ്റിന് 1954 –ലെ പ്രതൃക വിവാഹ ആക്റ്റ്, എന്നു പേർ പറയാവുന്നതാണ്.
- (2) ഇത് ജമ്മു-കാശ്മീർ സംസ്ഥാനം ഒഴികെയുളള ഇൻഡു മുഴുവൻ വൃാപിക്കുന്നതും, ഈ ആക്റ്റ് വ്യാപിക്കുന്ന രാജ്യക്ഷേത്രങ്ങളിൽ അധിവാസമുണ്ടായി രിക്കുകയും ജമ്മു-കാശ്മീർ സംസ്ഥാനത്തിൽ ഉള്ളതും ആയ ഇൻഡ്യൻ പൗരന്മാർക്കുകൂടി ബാധകമായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.
- (3) ഇത്, കേന്ദ്രഗവൺമെന്റ് ഔദ്യോഗിക ഗസറ്റിൽ വിജ്ഞാപനം വഴി നിശ്ചയിക്കുന്ന തീയതിയിൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതാകുന്നു.
- 2, നിർവ്വചനങ്ങൾ.— ഈ ആക്റ്റിൽ, സന്ദർഭം മറ്റുവിധത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടാത്ത പക്ഷം.—
 - (എ) [വിട്ടുകളഞ്ഞു]¹
 - (ബി) "നിരോധിതബന്ധത്തിന്റെ ഡിഗ്രികൾ"— ഒരു പുരുഷനും ഒന്നാം പട്ടികയിലെ I -ാം ഭാഗത്ത് പറഞ്ഞിട്ടുളള ഏതെങ്കിലും ആളും, ഒരു സ്ത്രീയും ആ പട്ടികയിൽ II -ാം ഭാഗത്തു പറഞ്ഞിട്ടുളള ഏതെങ്കിലും ആളും നിരോധിത ബന്ധത്തിന്റെ ഡിഗ്രികളിൽപ്പെടുന്നവരാകുന്നു.

വിശദീകരണം I.- ബന്ധം എന്നതിൽ,---

- (എ) പൂർണ്ണരക്തബന്ധം മാത്രമല്ല, അർദ്ധരക്തബന്ധവും ഏകോദരരക്തബന്ധവും
- (ബീ) നിയമാനുസൃത വേഴ്ചയിലുണ്ടായ രക്തബന്ധം മാത്രമല്ല, നിയമവിരുദ്ധമായ വേഴ്ചയിലുണ്ടായ രക്തബന്ധവും;
- (സി) രക്തം വഴിയുള്ള ബന്ധം മാത്രമല്ല ദത്തുവഴിയുള്ള ബന്ധവും; ഉൾപ്പെടുന്നതും, ഈ ആക്റ്റിൽ ബന്ധത്തെക്കുറിച്ചുള്ള എല്ലാ വാക്കുകൾക്കും അതനുസരിച്ച് അർത്ഥം കല്പിക്കപ്പെടേണ്ടതുമാകുന്നു.
- † 17-12-1954 -ലെ ഗസറ്റ് ഓഫ് ഇൻഡ്യാ എക്സ്ട്രാ ഓർഡിനറി, II-ാം ഭാഗം 3-ാം സെക്ഷനിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച എസ്. ആർ. ഒ. 3606 -ാം നമ്പർ പ്രകാരം 01-01-1955 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു.
- 1969-ലെ വിദേശ വിവാഹ ആക്റ്റ് 29-ാം വകുപ്പുമുഖേന 31-08-1969 മുതർ പ്രാബല്യത്തോടെ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

- പ്പ്ശദീകരണം II.- "പൂർണ്ണരക്തവും" "അർദ്ധരക്തവും" രണ്ടാളുകൾ, ഒരു പൊതു പൂർവ്വികനിൽ നിന്ന് ഒരേ ഭാരൃ വഴിയുളള സന്തതികളാണെങ്കിൽ അവർ അന്യോന്യം പൂർണ്ണരക്തത്താൽ ബന്ധപ്പെട്ടവരെന്നും, അവർ ഒരു പൊതുപൂർവ്വികനിൽ നിന്ന് വൃതൃസ്ത ഭാരൃമാർ വഴിയുളള സന്തതികളാണെങ്കിൽ അന്യോന്യം അർദ്ധരക്തത്താൽ ബന്ധപ്പെട്ടവരെന്നും പറയപ്പെടുന്നു.
- പ്രിശദീകരണം III.- "ഏകോദരരക്തം"— രണ്ടാളുകൾ ഒരു പൊതുപൂർവ്വികയ്ക്ക് വ്യത്യസ്ത ഭർത്താക്കന്മാർ വഴിയുള്ള സന്തതികളാണെങ്കിൽ അന്യോന്യം ഏകോദര രക്തത്താൽ ബന്ധപ്പെട്ടവരെന്നു പറയപ്പെടുന്നു.
- പ്രശദീകരണം IV.- II-ഉം, III-ഉം വിശദീകരണങ്ങളിൽ "പൂർവ്വികൻ" എന്നതിൽ പിതാവും "പൂർവ്വിക" എന്നതിൽ മാതാവും ഉൾപ്പെടുന്നു.
 - (N) [വിട്ടുകളഞ്ഞു]
 - (ഡി) "ജില്ല" എന്നാൽ ഒരു വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥനെ സംബന്ധിച്ച്, 3-ാം വകുപ്പ് (1) -ാം ഉപവകുപ്പിനോ (2)-ാം ഉപവകുപ്പിനോ കീഴിൽ അയാളെ ആ നിലയിൽ ഏതു പ്രദേശത്തേക്കു നിയമിച്ചിരിക്കുന്നുവോ ആ പ്രദേശം എന്നർത്ഥമാകുന്നു;
 - [(ഇ) "ജില്ലാക്കോടതി" എന്നാൽ സിറ്റി സിവിൽ കോടതിയുളള ഏതെങ്കിലും പ്രദേശത്ത് ആ കോടതി എന്നും മറ്റേതെങ്കിലും പ്രദേശത്ത്, ആദ്യാധികാരി തയുളള പ്രിൻസിപ്പൽ സിവിൽ കോടതി എന്നും അർത്ഥമാകുന്നതും അതിൽ ഈ ആക്റ്റിൽ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന സംഗതികളെ സംബന്ധിച്ച് അധികാ രീതയുളളതായി ഔദ്യോഗിക ഗസറ്റിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാർ വീജ്ഞാപനം മൂലം പ്രത്യേകം നിർദ്ദേശിച്ചേക്കാവുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും സിവിൽ കോടതി ഉൾപ്പെടുന്നതുമാണ്;]²
 - (എഫ്) "നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട" എന്നാൽ ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിൽ ഉണ്ടാക്കിയ ചട്ടങ്ങളാൽ നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട എന്നർത്ഥമാകുന്നു;
 - [(ജി) "സംസ്ഥാന സർക്കാർ" എന്നാൽ, യൂണിയൻ ഭൂപ്രദേശത്തെ സംബന്ധിച്ച്, അതിന്റെ ഭരണാധികാരി എന്ന് അർത്ഥമാകുന്നു.]³

3. വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥൻമാർ.—(1)ഈ ആക്റ്റിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് സംസ്ഥാനസർക്കാരിന്, ഔദ്യോഗിക ഗസറ്റിൽ വിജ്ഞാപനം വഴി, ആ സംസ്ഥാനത്തിന് മുഴുവനുമോ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തേക്കോ ഒന്നോ അതിലധികമോ വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ നിയമിക്കാവുന്നതാണ്,

[(2) ഈ ആക്റ്റ് വ്യാപിക്കുന്ന ഭൂപ്രദേശങ്ങളിൽ അധിവാസം ഉണ്ടായിരിക്കുകയും ജമ്മു-കാശ്മീർ സംസ്ഥാനത്തിൽ ഉള്ളതുമായ ഇൻഡ്യൻ പൗരന്മാർക്ക് ഈ ആക്റ്റ് ബാധക മാകുന്നതിൽ, ഈ ആക്റ്റിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്, കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിന്, ഔദ്യോഗിക ഗസറ്റിൽ വിജ്ഞാപനം വഴി, അതിനു യുക്തമെന്നു തോന്നുന്ന കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റുദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ ആ സംസ്ഥാനത്തിനോ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തിനോ വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരായി നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാകുന്നു.]⁴

^{1. 1969 -}ലെ വിദേശ വിവാഹ ആക്റ്റിന്റെ 29-ാം വകുപ്പുമുഖേന 31-08-1969 മൂതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

^{2, 1976 -}ലെ വിവാഹ (ദേദഗതി) 68-ാം ആക്റ്റിന്റെ 20 -ാം വകുപ്പുമുഖേന 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ പകരം പേർത്തത്.

 ^{1956 -}ലെ എ. ഒ. പ്രകാരം പകരം ചേർത്തത്.

^{4. 1969 -}ലെ വിദേശ വിവാഹ ആക്റ്റിന്റെ 29-ാറ വകുപ്പുമുഖേന 31-08-1969 മൂതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ പകരം ചേർത്തത്.

യത്യാതം II

പ്രത്യേക വിവാഹങ്ങൾ ചടങ്ങുകളനുസരിച്ച് നടത്തിക്കൊടുക്കുന്നത്

- 4. പ്രത്യേക വിവാഹങ്ങൾ ചടങ്ങുകൾ അനുസരിച്ചു നടത്തിക്കൊടുക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച ഉപാധികൾ.— വിവാഹങ്ങൾ ചടങ്ങുകൾ അനുസരിച്ചു നടത്തുന്നതു സംബന്ധിച്ച് തൽസമയം പ്രാബല്യത്തിലുളള മറ്റേതെങ്കിലും നിയമത്തിൽ എന്തുതന്നെ അടങ്ങിയിരുന്നാലും വിവാഹസമയത്ത് താഴെ പറയുന്ന ഉപാധികൾ നിറവേറ്റുന്നുവെങ്കിൽ, ഏതെങ്കിലും രണ്ടാളുകൾ തമ്മിൽ ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിൽ വിവാഹം ചടങ്ങുകൾ അനുസരിച്ച് നടത്താവുന്നതാണ് അതായത്.—
 - (എ) കക്ഷികളിൽ, വരന് ഭാര്യയോ, വധുവിന് ഭർത്താവോ ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടാകരുത്,
 - ¹ [(ബി) കക്ഷികളിൽ ആരും തന്നെ
 - ചിത്തഭ്രമമുള്ളതിന്റെ ഫലമായി അതിന് സാധുവായ അനുമതി നല്കുവാന് കഴിവില്ലാത്തതോ; അഥവാ
 - (ii) സാധുവായ അനുമതി നൽകുവാൻ കഴിവുളള ആളാണെങ്കിലും, വിവാഹത്തിന് അയോഗ്യനോ കുട്ടികളെ ജനിപ്പിക്കുവാൻ കഴിവില്ലാത്തവനോ ആകത്തക്ക വിധമുളള തരത്തിലോ തോതിലോപെട്ട മാനസിക വൈകല്യം അനുഭവിക്കുന്നതോ; അഥവാ
 - (iii) ചിത്തഭ്രമത്തിന്റെ തുടർച്ചയായ ആക്രമണത്തിനു വിധേയമായിട്ടുളളവനോ; ആയിരിക്കരുത്; [*** ***]²
 - (സി) പുരുഷന് ഇരുപത്തിയൊന്നുവയസ്സും സ്ത്രീയ്ക്ക് പതിനെട്ടു വയസ്സും പൂർത്തിയായിരിക്കണം;
 - ³ [(ഡി) കക്ഷികൾ നിരോധിത ബന്ധത്തിന്റെ ഡിഗ്രികളിൽ പെട്ടവരാകരുത്:

എന്നാൽ, അവർ നിരോധിത ബന്ധത്തിന്റെ ഡിഗ്രിയിൽ പെട്ടവരായിരുന്നാലും, അവരിൽ ഒരു കക്ഷിയ്ക്കെങ്കിലും ബാധകമായ ആചാരം അവർ തമ്മിൽ വിവാഹം കഴിക്കാനനുവദി ക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, അങ്ങനെയുളള വിവാഹം ചടങ്ങുകൾ അനുസരിച്ച് നടത്താവുന്നതാണ്.]

- ⁴ [(ഇ) വിവാഹം ജമ്മു-കാശ്മീർ സംസ്ഥാനത്തുവച്ച് ചടങ്ങുകൾ അനുസരിച്ച് നടത്തുന്ന സംഗതിയിൽ, ഇരു കക്ഷികളും ഈ ആക്റ്റ് വ്യാപിക്കുന്ന ഭൂപ്രദേശങ്ങളിൽ അധിവാസമുളള ഇൻഡ്യൻ പൗരന്മാർ ആയിരിക്കേണ്ടതാണ്.]
- [വിശദീകരണം.- ഈ വകുപ്പിൽ, ഏതെങ്കിലും ഗോത്രവർഗ്ഗത്തിലോ സമുദായത്തിലോ, ഗ്രൂപ്പിലോ കുടുംബത്തിലോ ഉളള ഒരാളെ സംബന്ധിച്ച് "ആചാരം" എന്നാൽ, ആ ഗോത്രവർഗ്ഗത്തിലേയോ സമുദായത്തിലേയോ ഗ്രൂപ്പിലേയോ കുടുംബത്തിലേയോ അംഗങ്ങൾക്ക് ബാധകമാണെന്ന് സംസ്ഥാനസർക്കാർ ഇതിലേക്ക് ഔദ്യോഗിക ഗസറ്റിൽ വിജ്ഞാപനം വഴി നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ചട്ടം എന്നർത്ഥമാകുന്നു:

1. 1976-ലെ വീവാഹ (ഭേദഗതി) ആക്റ്റിന്റെ 21 -ാം വകുപ്പുമുഖേന 27-05-1976 മുത^ൽ പ്രാബല്യത്തോടെ പകരം ചേർത്തത്.

2. ^അക്ഷസ്മാരമോ" എന്നവാക്ക് 1999 -ലെ വിവാഹ നിയമങ്ങൾ (ഭേദഗതി) ആക്റ്റ് മൂഖേ^ന 29-12-1999 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ വിട്ടുകളയപ്പെട്ടു.

3. 1978-ലെ പ്രത്യേക വിവാഹ (ഭേദഗതി) ആക്റ്റ് വകുപ്പു മുഖേന പകരം ചേർത്തത്. 4. 1969-ലെ വിദേശ വിവാഹ ആക്റ്റിന്റെ 29~ാം വകുപ്പുമുഖേന 31-08-1969 മുത^ൽ പ്രാബലുത്തോടെ പകരം ചേർത്തത്.

5. 1963-ലെ പ്രത്യേക വിവാഹ ആക്റ്റിന്റെ 2-ാം വകുപ്പുമുഖേന 22-09-1963 മൂത^{രി} പ്രാബലൃത്തോടെ ചേർത്തത്.

എന്നാൽ സംസ്ഥാനസർക്കാരിന് —

- അങ്ങനെയുളള ചട്ടം ആ അംഗങ്ങളുടെ ഇടയിൽ തുടർച്ചയായും ഏകരുപമായും ദീർഘകാലം ആചരിച്ച് പോന്നിട്ടുണ്ടെന്നും;
- (ii) അങ്ങനെയുളള ചട്ടം സുനിശ്ചിതമായിട്ടുളളതും ന്യായരഹിതമോ പൊതുനയ ത്തിനെതിരോ അല്ലാത്തതും ആണെന്നും;
- (iii) അങ്ങനെയുളള ചട്ടം ഒരു കുടുംബത്തിനുമാത്രം ബാധകമായിട്ടുളളതാണെങ്കിൽ,ആ കുടുംബം അത് തുടരുന്നത് നിർത്തിയിട്ടില്ലെന്നും.

ബോദ്ധ്യമാകാത്തപക്ഷം, ഏതെങ്കിലും ഗോത്രവർഗ്ഗത്തിലേയോ സമുദായത്തിലേയോ ഗ്രൂപ്പിലേയോ കുടുംബത്തിലേയോ അംഗങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് അങ്ങനെയുളള യാതൊരു പ്രജ്ഞാപനവും പുറപ്പെടുവിക്കാൻ പാടുളളതല്ല.]

- 5. ഉദ്ദിഷ്ട വിവാഹത്തിന്റെ നോട്ടീസ്.— ഒരു വിവാഹം ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിൽ ചടങ്ങ് അനുസരിച്ച് നടത്തുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുമ്പോൾ, വിവാഹത്തിലെ കക്ഷികൾ, അതിന്റെ നോട്ടീസ് രണ്ടാം പട്ടികയിൽ നിർദ്ദേശിച്ച ഫാറത്തിൽ അങ്ങനെയുളള നോട്ടീസ് നല്കുന്ന തീയതിക്ക് തൊട്ടുമുമ്പ് മുപ്പതു ദിവസത്തിൽ കുറയാത്ത കാലം വിവാഹത്തിലെ കക്ഷികളിൽ ഒരാളെങ്കിലും താമസിച്ചിട്ടുളള ജില്ലയിലെ വിവാഹ ആഫീസർക്ക്, രേഖാമൂലം, നല്കേണ്ടതാകുന്നു.
- 6. വിവാഹ നോട്ടീസ് ബൂക്കും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തലും.— (1) വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ 5-ാം വകുപ്പിൻ കീഴിൽ നല്കപ്പെടുന്ന എല്ലാ നോട്ടീസുകളും തന്റെ ആഫീസിലെ റിക്കാർഡു കളോടൊപ്പം വയ്ക്കേണ്ടതും, അങ്ങനെയുളള ഏതൊരു നോട്ടീസിന്റേയും ശരിയായ പകർപ്പ് ആ ആവശ്യത്തിലേക്ക് നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട വിവാഹ നോട്ടീസു ബുക്ക് എന്നു പേർപറയുന്ന ഒരു ബൂക്കിൽ ഉടനടിചേർക്കേണ്ടതും, അങ്ങനെയുളള ബുക്ക്, അത് പരിശോധിക്കുവാൻ അഗ്രഹിക്കുന്ന ഏതൊരാൾക്കും യാതൊരു ഫീസും കൂടാതെ ന്യായമായ എല്ലാ സമയങ്ങളിലും പരിശോധനയ്ക്ക് പ്രാപ്യമാക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.
- (2) വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ അങ്ങനെയുളള ഏതൊരു നോട്ടീസും, അതിന്റെ ഒരു പകർപ്പ് തന്റെ ആഫീസിലെ, ഏതെങ്കിലും ശ്രദ്ധയാകർഷിക്കത്തക്ക സ്ഥലത്ത് പതിക്കുന്നതു വഴി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തേണ്ടതാകുന്നു.
- (3) ഉദ്ദിഷ്ട വിവാഹത്തിലെ ഇരു കക്ഷികളിൽ ഒരാൾ 5-ാം വകുപ്പിൻ കീഴിൽ നോട്ടീസു നല്കപ്പെട്ട വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ ജില്ലയുടെ തദ്ദേശാതിർത്തിക്കുളളിൽ സ്ഥിരമായി താമസിക്കുന്നില്ലാത്തസംഗതിയിൽ, വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ, അങ്ങനെയുളള കക്ഷി ഏതു ജില്ലയുടെ അതിർത്തിക്കുളളിലാണോ സ്ഥിരമായി താമസിക്കുന്നത്, ആ ജില്ലയിലെ വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥന് അങ്ങനെയുളള നോട്ടീസിന്റെ ഒരു പകർപ്പ് അയപ്പിക്കേണ്ടതും, അപ്പോൾ, ആ വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ തന്റെ ആഫീസിലെ ഏതെങ്കിലും ശ്രദ്ധയാകർഷിക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് അതിന്റെ ഒരു പകർപ്പ് പതിപ്പിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.
- 7. വിവാഹത്തിന് എതിരായ ആക്ഷേപാ.— (1) അങ്ങനെയുളള ഏതെങ്കിലും നോട്ടീസ് 6 -ാം വകുപ്പ് (2) -ാം ഉപവകുപ്പിൻ കീഴിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ തീയതി മുതൽ മുപ്പതു ദിവസം അവസാനിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി, ഏതെങ്കിലും ആൾക്ക്, വിവാഹം 4-ാം വകുപ്പിൽ നിർദ്ദേശിച്ച ഒന്നോ അതിലധികമോ ഉപാധികളെ ലംഘിക്കുന്നതാണെന്നുളള കാരണത്തിനേൽ, അതിനെതിരായി ആക്ഷേപം ബോധിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

- (2) ഉദ്ദിഷ്ട വിവാഹത്തിന്റെ നോട്ടീസ് ടോം വകുപ്പ് (2)-ാം ഉപവകുപ്പിൽ കിട്ടു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ തീയതി മുതൽ മുപ്പതു ദിവസം അവസാനിച്ചതിനുശേഷം, വിവാപം അതിനെതിരായി (1)-ാം ഉപവകുപ്പിൻ കീഴിൽ മുമ്പേ ആക്ഷേപം ബോധിപ്പിച്ചിട്ടില്ലാത്തപ_{്പെടു}. പടങ്ങനുസരിച്ച് നടത്താവുന്നതാണ്.
- (3) വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ വിവാഹ നോട്ടീസു ബുക്കിൽ ആക്ഷേപത്തി_{ള്} സഭാവം എഴുതി രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതും ആവശ്യമെങ്കിൽ അത് ആക്ഷേപം ഉന്നയി_{ക്കുന} ആൾക്ക് വായിച്ചുകേൾപ്പിച്ച് വിശദീകരിച്ചു കൊടുക്കേണ്ടതും അതിൽ അയാളോ അയാ_{ശീക} വേണ്ടിയോ ഒപ്പിടേണ്ടതും ആകുന്നു.
- 8. ആക്ഷേപം കിട്ടിയതിന്മേലുള്ള നടപടിക്രമം.— (1) ഉദ്ദിഷ്ട വിവാഹത്തിനെതിരാത്ര 7 -ാം വകുപ്പിൻ കീഴിൽ ആക്ഷേപം ഉന്നയിക്കുകയാണെങ്കിൽ വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥാ ആക്ഷേപത്തിന്റെ വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് താൻ അനേഷണ വിചാരണ നടത്തുകയും അത്ര വിവാഹം ചടങ്ങുകൾ അനുസരിച്ച് നടത്തിക്കൊടുക്കുന്നത് തടയുവാൻ പാടില്ലെന്ന് രണിക്കു ബോദ്ധ്യപ്പെടുന്നതുവരേയോ, അല്ലെങ്കിൽ ആക്ഷേപം ഉന്നയിച്ച ആൾ അത് പിൻവലിക്കുന്നു വരേയോ വിവാഹം ചടങ്ങനുസരിച്ച് നടത്തിക്കൊടുക്കുവാൻ പാടുളളതല്ല; എന്നാത്ര ആക്ഷേപത്തിന്റെ വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് അന്വേഷണം നടത്തുകയും തീരുമാനത്തിത എത്തുകയും ചെയ്യുന്ന ആവശ്യത്തിന് വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ആക്ഷേപത്തിന്റെ തീയതി മുത്ത
- (2) വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ആക്ഷേപം ശരിവയ്ക്കുകയും വിവാഹം ചടങ്ങനുസർച്ച നടത്തിക്കൊടുക്കുവാൻ വിസമ്മതിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവെങ്കിൽ, ഉദ്ദിഷ്ട വിവാഹത്തിലെ ഇരുകക്ഷികളിൽ ആർക്കെങ്കിലും, അങ്ങിനെ വിസമ്മതിച്ച തീയതി മുതൽ മുപ്പതു ദിവസക്കാല ത്തിനുളളിൽ, ഏതു ജില്ലാക്കോടതിയുടെ അധികാരിതയുടെ തദ്ദേശാതിർത്തിക്കുളളിലാണേ ആ വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥന് അയാളുടെ ആഫീസ് ഉളളത്, ആ ജില്ലാക്കോടതിയിലേക്ക് അപ്പീയ കൊടുക്കാവുന്നതും അങ്ങനെയുളള അപ്പീലിന്മേലുളള ജില്ലാക്കോടതിയുടെ തീരുമാനത്തിന് അന്തിമമായിരിക്കുന്നതും വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ആ കോടതിയുടെ തീരുമാനത്തിന് അനുസൃതമായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.
- 9. അനോഷണ വിചാരണകൾ സംബന്ധിച്ച് വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥനുളള അധികാരങ്ങൾ.— (1) 8-ാം വകുപ്പിൻ കീഴിലുളള ഏതെങ്കിലും അനോഷണ വിചാരണയുടെ ആവശ്യത്തിലേക്ക്, ഒരു അന്യായം വിചാരണ ചെയ്യുമ്പോൾ 1908 -ലെ സിവിൽ നടപടി നിയാ സംഹിത (1908 -ലെ 5) യുടെ കീഴിൽ ഒരു സിവിൽ കോടതിയിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്ന എല്ലാ അധികാരങ്ങളും താഴെപ്പറയുന്ന വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥന് ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്, അതായത്.—
 - (എ) സാക്ഷികളെ സമൻചെയ്യുന്നതിനും ഹാജരാക്കിപ്പിക്കുന്നതിനും അവരെ സതൃം ചെയ്യിച്ചു വിസ്തരിക്കുന്നതിനും;
 - (ബി) വെളിപ്പെടുത്തലിനും പരിശോധനയ്ക്കും;
 - (സി) രേഖകൾ ഹാജരാക്കുവാൻ നിർബന്ധിക്കുന്നതിന്;
 - (ഡി) സതൃവാങ്മൂലത്തിന്മേൽ തെളിവ് സ്വീകരിക്കുന്നതിന്;
 - (ഇ) സാക്ഷികളെ വീസ്തരിക്കുവാൻ കമ്മീഷനുകൾ നിയമിക്കുന്നതിന്;

കൂടാതെ, വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ മുമ്പാകെയുള്ള ഏതുനടപടിയും ഇന്ത്യൻ ശിക്ഷാ നിയമസംഹിത (1860 –ലെ 45) യുടെ 193–ാം വകുപ്പിന്റെ അർത്ഥത്തിൽ നീതിന്യായ നടപടിയായി കരുതപ്പെടുന്നതും ആകുന്നു.

- പ്പിശദീകരണം.- തെളിവു കൊടുക്കുന്നതിനായി ഏതെങ്കിലും ആളെ ഹാജരാക്കിപ്പിക്കുന്ന ആവശ്യത്തിന്, വിവാഹ ആഫീസറുടെ അധികാരിതയുടെ തദ്ദേശാതിർത്തി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജില്ലയുടെ തദ്ദേശാതിർത്തി ആയിരിക്കുന്നതാണ്.
- (2) ഉദ്ദിഷ്ട വിവാഹം സംബന്ധിച്ച ആക്ഷേപം നൃായമായിട്ടുള്ളതല്ലെന്നും ഉത്തമ പ്രിശ്വാസത്തിൽ ചെയ്തിട്ടുള്ളതല്ലെന്നും വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥനു തോന്നുന്നുവെങ്കിൽ, എക്ഷേപം ഉന്നയിക്കുന്ന ആളുടെ മേൽ ആയിരം രൂപയിൽ കവിയാത്ത ചെലവ് നഷ്ട പ്രിഹാരമായി ചുമത്താവുന്നതും, അതു മുഴുവനുമോ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗമോ ഉദ്ദിഷ്ട പ്രിവാഹത്തിലെ കക്ഷികൾക്ക് അവാർഡ് ചെയ്യാവുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള ചെലവിനുള്ള എതു ഉത്തരവും, ഏതു ജില്ലാക്കോടതിയുടെ അധികാരിതയുടെ തദ്ദേശാതിർത്തിക്കുള്ളി പ്രാണോ വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥനു അയാളുടെ ആഫീസുളളത്, ആ ജില്ലാക്കോടതിപ്രാക്കിയ ഒരു വിധിയെന്ന രീതിയിൽ നടത്താവുന്നതും ആകുന്നു.
- 10. വെളിയിൽവച്ച് വിവാഹ ആഫീസർക്ക് ആക്ഷേപം ലഭിക്കുന്നതിന്മേലുള്ള പ്രചെടി.— ജമ്മു-കാശ്മീർ സംസ്ഥാനത്തിലുള്ള ഒരു വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥനോട്, ആ സംസ്ഥാനത്തിൽവച്ചുള്ള ഒരു ഉദ്ദിഷ്ട വിവാഹം സംബന്ധിച്ച് 7 -ാം വകുപ്പിൻ കീഴിൽ ആക്ഷേപം ഉന്നയിക്കുകയും വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥന് ആ വിഷയത്തിൽ തനിക്ക് യുക്തമെന്നു തോന്നുന്ന അന്വേഷണ വിചാരണ നടത്തിയതിനുശേഷം അതു സംബന്ധിച്ച് സംശയാം തോന്നുകയും ചെയ്യുന്ന സംഗതിയിൽ, അയാൾ വിവാഹം ചടങ്ങുകൾ അനുസരിച്ച് നടത്തി കൊടുക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും എന്നാൽ ആ വിഷയം സംബന്ധിച്ച് തനിക്ക് യുക്തമെന്നു തോന്നുന്ന പ്രസ്താവനയോടുകൂടി റിക്കാർഡ്, കേന്ദ്രഗവൺമെന്റിന് അയച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതും, അതിന്മേൽ കേന്ദ്രഗവൺമെന്റ്, ആ വിഷയത്തിൽ യുക്തമെന്നുതോന്നുന്ന അമ്പേഷണ വിചാരണ നടത്തുകയും യുക്തമെന്നു തോന്നുന്ന ഉപദേശം നേടുകയും ചെയ്തതിനുശേഷം, അതിന്റെ തീരുമാനം വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥന് രേഖാമൂലമായി കൊടുക്കേണ്ടതും അയാൾ കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിന്റെ തീരുമാനത്തിന് അനുസൃതമായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.
- 11. കക്ഷികളുടേയും സാക്ഷികളുടേയും പ്രഖ്യാപനം.— വിവാഹം ചടങ്ങുകൾ അനുസരിച്ച് നടത്തുന്നതിനുമുമ്പ് കക്ഷികളും മൂന്നു സാക്ഷികളും, വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽവച്ച് ഈ ആക്റ്റിന്റെ മൂന്നാം പട്ടികയിൽ നിർദ്ദേശിച്ച ഫാറത്തിലുളള ഒരു പ്രഖ്യാപനം ഒപ്പിടേണ്ടതും പ്രഖ്യാപനം വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ മേലൊപ്പിടേണ്ടതുമാകുന്നു.
- 12. ചടങ്ങനുസരിച്ചു നടത്തുന്നതിന്റെ സ്ഥലവും രൂപവും.— (1) വിവാഹം, വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ ആഫീസിൽ വച്ചോ, അല്ലെങ്കിൽ അവിടെ നിന്ന് ന്യായമായ ദൂരത്തിലുളളതും കക്ഷികൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നതുമായ മറ്റു സ്ഥലത്തു വച്ചോ നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്ന ഉപാധികളിന്മേലും നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്ന കൂടുതൽ ഫീസു നല്കിയതിനുശേഷവും ചടങ്ങനുസരിച്ചു നടത്താവുന്നതാണ്.
- (2) വിവാഹം, കക്ഷികൾ ഐച്ഛികമായി സ്വീകരിക്കുന്ന ഏതു രൂപത്തിലും ചടങ്ങനുസരിച്ചു നടത്താവുന്നതാണ്:

എന്നാൽ, അത് വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെയും മൂന്നു സാക്ഷികളുടേയും സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ വച്ച് കക്ഷി കൾക്കു മനസ്സിലാകുന്ന ഏതെ ങ്കിലും ഭാഷയിൽ ഓരോ കക്ഷിയും ^{മറ്റേ} കക്ഷിയോട് "(എ) എന്ന ഞാൻ (ബി) യെ എന്റെ നിയമാനുസൃത ഭാര്യയായി ^{(ഭർത്താ}വായി) സ്വീകരിക്കുന്നു" എന്ന് പറയാത്ത പക്ഷം പൂർണ്ണവും കക്ഷികളെ ^{ബന്ധി}ക്കുന്നതും ആകുന്നതല്ല.

അദ്ധായം IV

ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിലുളള വിവാഹത്തിന്റെ അനന്തരഫലങ്ങൾ

- 19. അവിക്കേ കുടുംബത്തിലെ അംഗത്തിന്മേൽ വിവാഹത്തിനുളള പ്രഭാവം.— ഹിന്ദുമതത്തിലോ ബുദ്ധമതത്തിലോ ജൈനമതത്തിലോ വിശാസം പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന ഒരു അവി ഭക്ത കുടുംബത്തിലെ ഏതെ ങ്കിലും അംഗത്തിന്റെ, ഈ ആക്റ്റിൻകീഴിയ ചടങ്ങനുസരിച്ചു നടത്തപ്പെട്ട വിവാഹം, അങ്ങനെയുളള കുടുംബത്തിൽനിന്ന് അയാളുട്ടെ വേർപ്പെടുത്തൽ ഉളവാക്കുന്നതായി കരുതപ്പെടുന്നതാകുന്നു.
- 20. ആക്റ്റ് ബാധിക്കാത്ത അവകാശങ്ങളും അവശതകളും.— 19 ാം വകുപ്പില്ലെ വൃവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിൽ വിവാഹം ചടങ്ങനുസരിച്ച് നടത്തെ പ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ആൾക്ക്, ഏതെങ്കിലും വസ്തുവിലുള്ള പിന്തുടർച്ച സംബന്ധിച്ച്. 1850 -ലെ ജാതീയ അവശതകൾ നീക്കം ചെയ്യൽ ആക്റ്റ്, (1850 -ലെ 21) ബാധകമാകുന്ന ഒരാളെന്നപോലെ അതേ അവകാശങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും, അയാൾ അതേ അവശതകൾക്ക് വിധേയനായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.
- 21. ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിൽ വിവാഹിതരായ കക്ഷികളുടെ വസ്തുവിനുളള പിന്തുടർച്ച.— 1925 -ലെ ഇൻഡ്യൻ പിന്തുടർച്ച ആക്റ്റിൽ (1925 -ലെ 39), അതിൽ ചില സമുദായത്തിലെ അംഗങ്ങൾക്ക് ബാധകമാകുന്നതു സംബന്ധിച്ച് അടങ്ങിയിട്ടുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങൾ എന്തുതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നാലും, ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിൽ വിവാഹം ചടങ്ങനുസരിച്ച് നടത്തപ്പെടുന്ന ഏതെങ്കിലും ആളുടെ വസ്തുവിനും അങ്ങനെയുളള വിവാഹത്തിലെ സന്താനത്തിന്റെ വസ്തുവിനും ഉളള പിന്തുടർച്ച ആ ആക്റ്റിന്റെ വ്യവസ്ഥകളാൽ ക്രമപ്പെടുത്തപ്പെടുന്നതും ഈ വകുപ്പിന്റെ ആവശ്യത്തിന് ആ ആക്റ്റിന്, അതിലെ V-ാം ഭാഗം III-ാം അദ്ധ്യായം (മരണ ശാസനം കൂടാതെ മരിച്ച പാഴ്സികളെ സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക ചട്ടങ്ങൾ) അതിൽ നിന്ന് വീട്ടുകളഞ്ഞിരുന്നാലെന്നപോലെ പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

്[21എ. ചിലസംഗതികളിലെ പ്രത്യേകവൃവസ്ഥ,— ഹിന്ദുമതത്തിലോ ബുദ്ധമതത്തിലോ ജൈനമതത്തിലോ വിശ്വാസം പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ആളും ഹിന്ദുമതത്തിലോ ബുദ്ധമതത്തിലോ ഒജെനമതത്തിലോ വിശ്വാസം പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന ആളുമായിട്ടുള്ള വിവാഹം ഈ ആക്റ്റിൻകീഴിൽ ചടങ്ങനുസരിച്ചു നടത്തപ്പെടുന്ന സംഗതിയിൽ 19 -ാം വകുപ്പും 21-ാം വകുപ്പും ബാധകമാകുന്നതല്ലാത്തതും, അവശത ഉളവാക്കുന്നിടത്തോളമുള്ള 20 -ാം വകുപ്പും ബാധകമാകുന്നതല്ലാത്തതും, ആകുന്നു.]

യങ്ങിാതം A

ദാമ്പതൃാവകാശങ്ങളുടെ പുന:സ്ഥാപനവും ജുഡീഷ്യലായുളള വേർപ്പെടുത്തലും

22. ദാമ്പത്യാവകാശങ്ങളുടെ പുന:സ്ഥാപനം.— ഭാര്യാഭർത്താക്കമ്പാരിൽ ഒരാർ നൃായമായ കാരണം കൂടാതെ മറ്റേ ആളുമായുളള സഹവാസത്തിൽനിന്ന് പിൻവാങ്ങുമ്പോൾ സങ്കടകക്ഷികൾക്ക്, ദാമ്പത്യാവകാശങ്ങളുടെ പുന:സ്ഥാപനത്തിന് ഒരു ഹർജിവഴ് ജില്ലാക്കോടതിയോട് അപേക്ഷിക്കാവുന്നതും, കോടതിക്ക് അങ്ങനെയുളള ഹർജിയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്രസ്താവനകൾ സത്യമാണെന്നും, ആ അപേക്ഷ അനുവദിക്കാതിരിക്കുന്നതിന് നിയമപരമായ യാതൊരു കാരണവും ഇല്ലെന്നും ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടതിന്മേൽ, അതനുസരിച്ചും ദാമ്പത്യാവകാശങ്ങളുടെ പുന:സ്ഥാപനത്തിന് വിധിക്കാവുന്നതും ആകുന്നു.

^{1. 1976 -}ലെ 68-ാം ആക്റ്റിനാൽ 27-05-1976 മൂതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ ചേർക്കപ്പെട്ടു.

- [വിശദീകരണം.- സഹവാസത്തിൽ നിന്നു പിൻവാങ്ങുന്നതിന് നൃായമായ കാരണം ഉണ്ടായിരുന്നുവോ എന്ന പ്രശ്നം ഉദിക്കുന്ന സംഗതിയിൽ, ന്യായമായ കാരണം തെളിയിക്കുന്നതിനുള്ള ഭാരം സഹവാസത്തിൽ നിന്നും പിൻവാങ്ങിയ ആൾക്ക് ആയിരിക്കുന്നതാണ്.]
- 23. ജുഡീഷ്യലായുളള വേർപ്പെടുത്തൽ.— (1) ഭർത്താവിനോ ഭാര്യക്കോ ജുഡീഷ്യലായി വേർപ്പെടുത്തലിനുളള ഒരു ഹർജി ജില്ലാക്കോടതിയിൽ,
 - (എ) 27-ാം വകുപ്പിലെ (1)-ാം ഉപവകുപ്പിലും (1എ) ഉപവകുപ്പിലും നിർദ്ദേശിച്ച ഏതു കാരണങ്ങളിന്മേലാണോ വിവാഹമോചനത്തിനുള്ള ഒരു ഹർജി കൊടുക്കാവുന്നത്, അങ്ങനെയുള്ള കാരണങ്ങളിൽ ഏതിൻമേലെങ്കിലുമോ; അല്ലെങ്കിൽ
 - (ബി) ദാമ്പത്യാവകാശങ്ങളുടെ പുന:സ്ഥാപനത്തിനുളള ഒരു വിധി അനുസരിക്കാത്ത കാരണത്തിന്മേലോ,

കൊടുക്കാവുന്നതും, കോടതിക്ക് അങ്ങനെയുളള ഹർജിയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്രസ്താവനകൾ സത്യമാണെന്നും അപേക്ഷ അനുവദിക്കാതിരിക്കുന്നതിന് നിയമപരമായ യാതൊരു കാരണവും ഇല്ലെന്നും ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടതിന്മേൽ, അതനുസരിച്ച് ജുഡീഷ്യലായുളള വേർപെടുത്തലിന് വിധിക്കാവുന്നതും ആകുന്നു.

(2) കോടതി ജുഡീഷ്യലായ വേർപ്പെടുത്തലിനുളള ഒരു വിധി നല്കുന്നിടത്ത്, പിന്നീട് എതിർ കക്ഷിയുമായി സഹവസിക്കുവാൻ ഹർജി കൊടുത്ത ആൾക്ക് ബാദ്ധ്യത യില്ലാത്തതും, എന്നാൽ കോടതിക്ക്, ഇരു കക്ഷികളിൽ ആരുടെയെങ്കിലും ഹർജിവഴിയുളള അപേക്ഷയിന്മേലും അങ്ങനെയുളള ഹർജിയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുളള പ്രസ്താവനകളുടെ സത്യാവസ്ഥയെപ്പറ്റി ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടതിന്മേലും ആ വിധി റദ്ദാക്കുന്നത് നീതിപൂർവ്വകവും ന്യായമായതുമാണെന്ന് കരുതുന്നുവെങ്കിൽ, അപ്രകാരം ചെയ്യാവുന്നതും ആകൂന്നു.

യങ്ങിാതം AI

വിവാഹത്തിന്റെ അസാധുതയും വിവാഹ മോചനവും

- 24. ശുന്യ വിവാഹങ്ങൾ.— (1) ഈ ആക്റ്റിൻകീഴിൽ ചടങ്ങനുസരിച്ചു നടത്തപ്പെട്ട ഏതെങ്കിലും വിവാഹം.—
 - 4 -ാം വകുപ്പിലെ (എ), (ബി), (സി), (ഡി) എന്നീ ഖണ്ഡങ്ങളിൽ നിർദ്ദിഷ്ടമായ ഉപാധികളിൽ ഏതെങ്കിലും നിറവേറ്റപ്പെടാതിരിക്കുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ
 - (ii) വിവാഹ സമയത്തും വൃവഹാരം കൊടുക്കുന്ന സമയത്തും എതിർകക്ഷി ലൈംഗിക സംഗത്തിന് അശക്തനായിരിക്കുകയോ;

ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ, അസാധുവും ശൂന്യവും ആകുന്നതും, '[അതിലെ ഏതെങ്കിലും കക്ഷി മറ്റേ കക്ഷിക്കെതിരായി ഹർജി സമർപ്പിക്കുന്നതിന്മേൽ, ഒരു അസാധുതാവിധിയാൽ അപ്രകാരം പ്രഖ്യാപിക്കാവുന്നതും ആകുന്നു.]

(2) ഈ വകുപ്പിൽ അടങ്ങിയ യാതൊന്നും തന്നെ 18-ാം വകുപ്പിന്റെ അർത്ഥത്തിൽ ഈ ആക്റ്റിൻകീഴിൽ ചടങ്ങനുസരിച്ച് നടത്തപ്പെട്ടതാണെന്ന് കരുതപ്പെടുന്ന ഏതെങ്കിലും വിവാഹത്തിന് ബാധകമാകുന്നതല്ലാത്തതും എന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും വിവാഹത്തിന്റെ III-ാം അദ്ധ്യായത്തിൻകീഴിലെ രജിസ്ട്രേഷൻ, ആ രജിസ്ട്രേഷൻ 15-ാം

^{1. 1976-}ലെ 68-ാം ആക്റ്റിനാൽ 27-05-1976 മൂതൽ പ്രാബലൂത്തോടെ ചേർക്കപ്പെട്ടു.

^{2. 1976-}ലെ 68-ാം ആക്റ്റിനാൽ 27-05-1976 മൂതൽ പ്രാബലൂത്തോടെ പകരം ചേർക്കപ്പെട്ടത്.

വകുപ്പിലെ (എ) മുതൽ (ഇ) വരെയുളള ഖണ്ഡങ്ങളിൽ നിർദ്ദിഷ്ടമായ ഉപാധി_{കളിത്ര} ഏതെങ്കിലും ലംഘിക്കുന്നതായിരുന്നുവെങ്കിൽ, യാതൊരുപ്രഭാവവും ഇല്ലാത്തതാണെ_{ന്ന്} പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെടാവുന്നതും ആകുന്നു:

എന്നാൽ 17 -ാം വകുപ്പിൻകീഴിൽ ഒരു അപ്പീൽ കൊടുക്കുകയും ജില്ലാക്കോടതിയുടെ തീരുമാനം അന്തിമമായിത്തീരുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളിടത്ത്, അങ്ങനെയുള്ള പ്രഖ്യാപനം ഒരു സംഗതിയിലും ചെയ്യാൻ പാടുള്ളതല്ല.

- 25. ശൂന്യമാക്കാവുന്ന വിവാഹങ്ങൾ.— ഈ ആക്റ്റിൻകീഴിൽ ചടങ്ങനുസരിച്ച് നടത്തപ്പെട്ട എതെങ്കിലും വിവാഹം.—
 - (i) വിവാഹം ലൈംഗിക സംഗത്തോടെ പൂർത്തീകരിക്കുവാൻ എതിർകക്ഷി മന:പൂർവ്വം വിസമ്മതിക്കുകയാൽ വിവാഹം ലൈംഗിക സംഗത്തോടെ പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടില്ലെങ്കിലോ;
 - (ii) വിവാഹസമയത്ത് എതിർകക്ഷി ഹർജി കൊടുക്കുന്ന **ആളിൽ** നിന്നല്ലാതെ മറ്റേതെങ്കിലും ആളിൽ നിന്ന് ഗർഭം ധരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലോ;
 - (iii) വിവാഹത്തിലെ ഇരു കക്ഷികളിൽ ആരുടെയെങ്കിലും സമ്മതം 1872 -ലെ ഇൻഡ്യൻ കോൺട്രാക്റ്റ് ആക്റ്റിൽ (1872-ലെ 9) നിർവ്വചിച്ച പ്രകാരമുള്ള ബലാൽക്കരണത്താലോ വഞ്ചനയാലോ നേടിയിട്ടുളളതാണെങ്കിലോ,

ശൂന്യമാക്കാവുന്ന ഒന്നാകുന്നതും അത് ഒരു അസാധുതാവിധിയാൽ അസാധു വാക്കാവുന്നതുമാണ്.

എന്നാൽ (ii)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ നിർദ്ദിഷ്ടമായ സംഗതിയിൽ —

- (എ) വിവാഹസമയത്ത് ഹർജി കൊടുക്കുന്ന ആൾക്ക് പറയപ്പെട്ട വസ്തുതകളെപ്പറ്റി അറിവുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നും;
- (ബി) നടപടികൾ ആരംഭിച്ചത് വിവാഹത്തീയതി മുതൽ ഒരു വർഷത്തിനുളളിൽ ആണെന്നും;
- (സി) ഒരു വിധിക്കുളള കാരണങ്ങളുടെ അസ്തിത്വം ഹർജി കൊടുക്കുന്നയാൾ കണ്ടുപിടിച്ചതിനു ശേഷം ഹർജി കൊടുക്കുന്ന ആളുടെ സമ്മതത്തോടുകൂടി വൈവാഹിക സംഗം ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നും,

ബോദ്ധ്യമാകാത്തപക്ഷം കോടതി ഒരു വിധി നല്കാൻ പാടുള്ളതല്ല; എന്നു മാത്രമല്ല (iii)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ നിർദ്ദിഷ്ടമായ സംഗതിയിൽ,—

- (എ) അതതു സംഗതിപോലെ ബലാൽക്കരണം അവസാനിക്കുകയോ വഞ്ചന കണ്ടുപിടിക്കുകയോ ചെയ്തതിനു ശേഷം ഒരു വർഷത്തിനുള്ളിൽ നടപടികൾ ആരംഭിക്കാതിരിക്കുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ
- (ബി) അതതു സംഗതിപോലെ, ബലാൽക്കരണം അവസാനിക്കുകയോ വഞ്ചന കണ്ടുപിടിക്കുകയോ ചെയ്തതിനുശേഷം ഹർജി കൊടുക്കുന്ന ആൾ, തന്റെ സ്വതന്ത്രമായ സമ്മതത്തോടു കൂടി വിവാഹത്തിലെ മറ്റേ കക്ഷിയുമായി ഭാര്യാ ഭർത്താക്കന്മാർ എന്ന നിലയിൽ ജീവിക്കുകയോ;

ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ കോടതി ഒരു വിധീ നല്കാൻ പാടുളളതല്ല.

' [26. ശൂന്യ വിവാഹങ്ങളിലേയും ശൂന്യമാക്കാവുന്ന വിവാഹങ്ങളിലേയും കുട്ടികൾ നിയമാനുസൃത വേഴ്ചയിൽ ഉണ്ടായതായി കരുതപ്പെടുന്നത്.— (1) ഒരു വിവാഹം 24-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ശൂന്യമോ ശൂന്യമാക്കപ്പെടാവുന്നതോ ആയിരുന്നാൽതന്നെയും,

^{1. 1976 -}ലെ 68 -ാം ആക്റ്റിനാൽ 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ പകരം ചേർക്കപ്പെട്ടു.

_{അങ്ങ}നെയുള്ള വിവാഹത്തിൽനിന്നും ജനിച്ചതും ആ വിവാഹം സാധുതയുള്ളതായിരുന്നു പ്രൂക്കിൽ നിയമാനുസൃതവേഴ്ചയിൽ ഉണ്ടായതാകുമായിരുന്നതുമായ കുട്ടി, അങ്ങനെയുള്ള കുട്ടി 1976 -ലെ വിവാഹ നിയമങ്ങൾ (ഭേദഗതി) ആക്റ്റിന്റെ (1976 -ലെ 68) പ്രാരംഭത്തിനു മൂമ്പോ പിമ്പോ ജനിച്ചതായിരുന്നാലും, ആ വിവാഹത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിൽ ഒരു അസാധുതാവിധി നല്കപ്പെട്ടിരുന്നാലും ഇല്ലെങ്കിലും, നിയമാനുസൃത വേഴ്ചയിൽ ഉണ്ടായതായിരിക്കുന്നതാണ്.

- (2) ശൂന്യമാക്കാവുന്ന ഒരു വിവാഹത്തെ സംബന്ധിച്ച് 25-ാം വകുപ്പിൻ കീഴിൽ ഒരു അസാധുതാവിധി നല്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സംഗതിയിൽ, ആ ഉത്തരവുണ്ടാകുന്നതിനുമുമ്പ് ജനിച്ചതോ ഗർഭസ്ഥമായതോ ആയതും വിവാഹം അസാധുവാക്കുന്നതിന് പകരം വിഘടി തമാക്കപ്പെട്ടിരുന്നുവെങ്കിൽ വിവാഹത്തിലെ കക്ഷികളുടെ നിയമാനുസൃതവേഴ്ചയിൽ ഉള്ള കുട്ടിയാകുമായിരുന്നതുമായ ഏതെങ്കിലും കുട്ടി, അസാധുതാവിധി ഉണ്ടായിരുന്നാലും അവരുടെ നിയമാനുസൃതവേഴ്ചയിൽ ഉണ്ടായ കുട്ടിയായി കരുതപ്പെടുന്നതാണ്.
- (3) (1)-ാം ഉപവകുപ്പിലോ (2) -ാം ഉപവകുപ്പിലോ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള യാതൊന്നും തന്നെ, അസാധുവും ശൂന്യവുമായതോ 25-ാം വകുപ്പിൻ കീഴിൽ അസാധുതാവിധിയാൽ അസാധുവാക്കപ്പെട്ടതോ ആയ ഒരു വിവാഹത്തിലെ കുട്ടിക്ക്, അങ്ങനെയുള്ളകുട്ടി, മാതാപിതാക്കളുടെ നിയമാനുസൃതവേഴ്ചയിൽ ഉള്ള കുട്ടിയല്ല എന്ന കാരണത്താൽ അതിന്റെ മാതാപിതാക്കളല്ലാത്ത മറ്റ് ഏതെങ്കിലും ആളിന്റെ വസ്തുവിനോ വസ്തുവിലോ ഉള്ള എതെങ്കിലും അവകാശം കൈവശപ്പെടുത്തുകയോ ആർജ്ജിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതിന് ഈ ആക്റ്റ് പാസാക്കിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ അതിനുകഴിയുമായിരുന്നിട്ടില്ലാത്തിടത്ത്, അങ്ങനെയുള്ള എതെങ്കിലും അവകാശം നല്കുന്നതായി അർത്ഥം കല്പിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.]
- 27. വിവാഹ മോചനം.— (1) ഈ ആക്റ്റിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കും അതിൻ കീഴിൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട ചട്ടങ്ങൾക്കും വിധേയമായി, വിവാഹ മോചനത്തിനുളള ഒരു ഹർജി, ജില്ലാ കോടതിയിൽ, ഭാര്യയ്ക്കോ ഭർത്താവിനോ എതിർകക്ഷി —
 - ¹ [(എ) വിവാഹം ചടങ്ങനുസരിച്ചു നടത്തപ്പെട്ടതിന് ശേഷം, തന്റെ ഭാര്യയോ ഭർത്താവോ ഒഴികെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ആളുമായി സോഛയാ ലൈംഗികവേഴ്ച നടത്തി യിട്ടുണ്ട് എന്നോ; അല്ലെങ്കിൽ
 - (ബി) ഹർജി കൊടുക്കുന്നതിന് തൊട്ടുമുമ്പുള്ള രണ്ട് വർഷത്തിൽ കുറയാത്ത തുടർച്ചയായ ഒരു കാലയളവിൽ ഹർജി കൊടുത്ത ആളെ അഭിത്യജിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നോ; അല്ലെങ്കിൽ]
 - (സി) ഇന്ത്യൻ ശിക്ഷാനിയമസംഹിത (1860-ലെ 45) യിൽ നിർവ്വചിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രകാരമുളള ഒരു കുറ്റത്തിന് ഏഴു വർഷമോ അതിലധികമോ ഉളള തടവുശിക്ഷ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്നോ; അല്ലെങ്കിൽ

2 [*** *** *** ***

(ഡി) വിവാഹം ചടങ്ങനുസരിച്ച് നടത്തപ്പെട്ടതിനുശേഷം ഹർജി കൊടുക്കുന്ന ആളോട് ക്രൂരതയോടുകൂടി പെരുമാറിയിട്ടുണ്ടെന്നോ; അല്ലെങ്കിൽ

^{1. 1976-}ലെ 68-ാം ആക്റ്റിനാൽ 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബലൃത്തോടെ പകരാ ചേർത്തത്.

^{2.} പ്രോവിസോ 1976-ലെ 68-ാം ആക്റ്റിനാൽ 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

'[(ഇ) ചികിത്സിച്ചു ഭേദപ്പെടുത്താൻ കഴിയാത്തവിധം ചിത്തഭ്രമമുളളതായിരിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ ഹർജികൊടുത്ത ആൾ എതിർകക്ഷിയോടൊപ്പം കഴിയുമെന്ന് ന്യായമായി പ്രതീക്ഷിക്കുവാൻ കഴിയാത്തവിധത്തിലുള്ള തരത്തിലോ തോതിലോ ഉള്ള തുടർച്ചയായിട്ടുള്ളതോ ഇടവിട്ടിടവിട്ടുള്ളതോ ആയ മാനസിക അവ്യവസ്ഥ മൂലം ക്ലേശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതോ ആണെന്നോ;

വിശദീകരണം.- ഈ ഖണ്ഡത്തിൽ,--

- (എ) "മാനസിക അവ്യവസ്ഥ" എന്ന പ്രയോഗത്തിന് മാനസിക_{രോഗ്യ} തടയപ്പെട്ടതോ അപൂർണ്ണമോ ആയ മാനസിക വളർച്ച, ചിത്തരോഗ_{വരമായ} അവ്യവസ്ഥ, അഥവാ മനസ്സിന്റെ മറ്റേതെങ്കിലും അവ്യവസ്ഥയോ കഴിവി ല്ലായ്മയോ, എന്ന് അർത്ഥമായിരിക്കുന്നതും അതിൽ സ്കിസോഫ്രീന്യ ഉൾപ്പെടുന്നതുമാണ്;
- (ബി) "ചിത്തരോഗപരമായ അവ്യവസ്ഥ" എന്നാൽ എതിർ കക്ഷിയുടെ ഭാഗത്തു നിന്നും അസാധാരണമായ വിധത്തിൽ ആക്രമണ സഭാവത്തോടു കൂടിയതോ ഗുരുതരമായ വിധത്തിൽ ഉത്തരവാദിത്വ രഹിതമായതോ ആയ പെരുമാറ്റത്തിൽ കലാശിക്കുന്ന മനസ്സിന്റെ (സാധാരണയിൽ കുറഞ്ഞ ബുദ്ധിശക്തി ഉൾപ്പെട്ടതായിരുന്നാലും അല്ലെങ്കിലും) നിരന്തരമായ അവ്യവസ്ഥയോ കഴിവില്ലായ്മയോ, അത് ചികിത്സ ആവശ്യമായിട്ടുള്ളതോ ചികിത്സ ഏൽക്കുന്നതോ ആയിരുന്നാലും ഇല്ലെങ്കിലും, എന്നർത്ഥമായിരിക്കുന്നതാണ്; അല്ലെങ്കിൽ
- (എഫ്) പകരാവുന്ന രൂപത്തിലുള്ള ഗുഹ്യരോഗം ബാധിച്ചിരിക്കുകയാണെന്നോ; അല്ലെങ്കിൽ]
 - (ജി) ഹർജി കൊടുക്കുന്ന ആളിൽ നിന്നല്ലാതെ ഉണ്ടായ കുഷ്ഠരോഗത്താൽ ക്ലേശിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നുവെന്നോ; അല്ലെങ്കിൽ
- (എച്ച്) എതിർകക്ഷി ജീവിച്ചിരിപ്പുള്ളതായി, എതിർകക്ഷി ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടെങ്കിൽ സ്വാഭാവികമായി അതിനെ കുറിച്ചു കേൾക്കുമായിരുന്ന ആളുകൾ, ഏഴുവർഷമോ അതിൽ കൂടുതലോ കാലമായി കേട്ടിട്ടില്ലെന്നോ;
- ² [വിശദീകരണം.- ഈ ഉപവകുപ്പിൽ, "അഭിത്യജിക്കൽ" എന്ന പ്രയോഗത്തിന് ഹർജി കൊടുക്കുന്ന ആളെ വിവാഹത്തിലെ മറ്റേ കക്ഷി ന്യായമായ കാരണം കൂടാതെയും അങ്ങനെയുള്ള കക്ഷിയുടെ അനുവാദം കൂടാതെയോ അഭിലാഷത്തിനു വിരുദ്ധമായോ അഭിത്യജിക്കുക എന്നർത്ഥമാകുന്നതും, അതിൽ ഹർജി കൊടുക്കുന്ന ആളോട് വിവാഹത്തിലെ മറ്റേ കക്ഷി മനഃപൂർവ്വം ഉപേക്ഷ കാണിക്കുന്നത് ഉൾപ്പെടുന്നതും ആകുന്നതും അതിന്റെ വ്യാകരണപരമായ വിവിധ രൂപങ്ങളെയും സജാതീയ പദങ്ങളെയും അതിന് അനുസൃതമായി വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ടതുമാകുന്നു;

(ഐ) [വിട്ടുകളഞ്ഞു]³

(ജെ) [വിട്ടുകളഞ്ഞു]³

^{1. 1976-}ലെ 68-ാം ആക്റ്റിനാൽ 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ പകരം ചേർത്തത്.

^{2. 1976 -}ലെ 68-ാം ആക്റ്റിനാൽ 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ ചേർക്കപ്പെട്ടത്.

 ^{1970 -} ലെ 29-ാം ആക്റ്റിനാൽ 12-08-1970 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ വിട്ടുകളയപ്പെട്ടും

- '[(1എ) ഒരു ഭാര്യയ്ക്ക് ജില്ലാകോടതി മുമ്പാകെ വിവാഹമോചനത്തിനുള്ള ഒരു ഹർജി —
- (i) തന്റെ ഭർത്താവ്, വിവാഹം ചടങ്ങനുസരിച്ച് നടത്തപ്പെട്ടതിനുശേഷം, ബലാൽസംഗത്തിനോ പ്രകൃതി വിരുദ്ധ സംഗത്തിനോ മൃഗസംഗത്തിനോ അപരാധി യായിരുന്നു; അല്ലെങ്കിൽ
- (ii) 1956 -ലെ ഹിന്ദു ദത്തെടുക്കലും സംരക്ഷണവും ആക്റ്റിന്റെ (1956 -ലെ 78) 18-ാം വകുപ്പിൻകീഴിലുള്ള ഒരു വ്യവഹാരത്തിലോ, 1973 -ലെ ക്രിമിനൽ നടപടി നീയമസംഹിതയുടെ (1974 -ലെ 2) 125 -ാം വകുപ്പിൻകീഴിലുള്ള (അല്ലെങ്കിൽ 1898-ലെ ക്രിമിനൽ നടപടി സംഹിതയുടെ (1898 -ലെ 5) സമാനമായ 488-ാം വകുപ്പിൻകീഴിലുള്ള) നടപടിയിലോ, ഭർത്താവിനെതിരായി ഭാര്യയ്ക്ക്, അവൾ വേറിട്ടു താമസിക്കുകയായിരുന്നു എന്നത് പരിഗണിക്കാതെ തന്നെ സംരക്ഷണ ചെലവു കൊടുക്കുവാൻ, അതതു സംഗതി പോലെ ഡിക്രിയോ ഉത്തരവോ പാസാക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും അപ്രകാരമുള്ള ഡിക്രിയോ ഉത്തരവോ പാസാക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും അപ്രകാരമുള്ള ഡിക്രിയോ ഉത്തരവോ പാസാക്കപ്പെട്ടിലുടെ അതിൽ കൂടുതലോ ആയി വിവാഹത്തിലെ കക്ഷികൾ തമ്മിൽ സഹവാസം പുനരാരംഭിച്ചിട്ടില്ലാ;

എന്ന കാരണത്താൽ സമർപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.]

- ² [(2) ഈ ആക്റ്റിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കും അതിൻകീഴിൽ ഉണ്ടാക്കിയ ചട്ടങ്ങൾക്കും വിധേയമായി ഒരു വിവാഹത്തിലെ, അത് 1970 -ലെ പ്രത്യേക വിവാഹ (ഭേദഗതി) ആക്റ്റിന്റെ (1970 -ലെ 29) പ്രാരം ഭത്തിനു മുമ്പോ ശേഷമോ ചടങ്ങനുസരിച്ചു നടത്തിയതായിരുന്നാലും, കക്ഷികളിൽ ആർക്കെങ്കിലും ജില്ലാ കോടതിമുമ്പാകെ വിവാഹമോചനത്തിനുള്ള ഒരു ഹർജി —
- (i) ജുഡീഷ്യലായുള്ള വേർപെടുത്തലിനായി, തങ്ങൾ കക്ഷികളായിട്ടുള്ള ഒരു നടപടിയിൽ ഡിക്രി പാസാക്കപ്പെട്ടതിനുശേഷം ഒരുവർഷമോ അതിലധികമോ ആയ കാലയളവിൽ, വിവാഹത്തിലെ കക്ഷികൾ തമ്മിൽ സഹവാസം പുനരാരംഭിച്ചിട്ടില്ല; അല്ലെങ്കിൽ
- (ii) ദാമ്പത്യാവകാശങ്ങളുടെ പുന:സ്ഥാപനത്തിനായി തങ്ങൾ കക്ഷികളായിട്ടുള്ള ഒരു നടപടിയിൽ, ഡിക്രി പാസാക്കപ്പെട്ടതിനുശേഷം ഒരു വർഷമോ അതിലധികമോ ആയ കാലയളവിൽ വിവാഹത്തിലെ കക്ഷികൾ തമ്മിൽ ദാമ്പത്യാവകാശങ്ങളുടെ പുന:സ്ഥാപനം ഉണ്ടായിട്ടില്ല;

എന്ന കാരണത്താൽ സമർപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.]

- ³[27എ. വിവാഹമോചന നടപടികളിലെ ബദൽ നിവൃത്തി.— ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിലുള്ള ഏതൊരു നടപടിയിലും വിവാഹമോചന ഡിക്രി മുഖേന വിവാഹ വിഘടനത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള ഒരു ഹർജിയിന്മേൽ, 27-ാം വകുപ്പ് (1)-ാം ഉപവകുപ്പിന്റെ (എച്ച്) ഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള കാരണത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമായ ഹർജിയുടെ കാര്യത്തിലൊഴികെ കോടതിക്ക്, കേസിന്റെ സാഹചര്യങ്ങൾ പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നത് ന്യായമാണെന്ന് അതിനുതോന്നുന്നപക്ഷം, അതിനുപകരം ജുഡീഷ്യലായുള്ള വേർപ്പെടുത്തലിനുള്ള ഒരു ഡിക്രി പാസാക്കാവുന്നതാണ്.]
- 28. പരസ്പരസമ്മതംവഴി വിവാഹമോചനം.— (1) ഈ ആക്റ്റിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾക്കും അതിൻ കീഴിലുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ചട്ടങ്ങൾക്കും വിധേയമായി, ഒരു വർഷമോ അതിൽ കൂടുതലോ കാലമായി തങ്ങൾ വേർപെട്ടു ജീവിച്ചുവരികയാണെന്നും ഒരുമിച്ചു ജീവിക്കുവാൻ തങ്ങൾക്ക് സാധിച്ചിട്ടില്ലെന്നും വിവാഹം വിഘടിതമാക്കണമെന്ന് തങ്ങൾ പരസ്പരം സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ഉള്ള കാരണത്തിന്മേൽ ഇരു കക്ഷികളുംകൂടി ജില്ലാക്കോടതിയിൽ വിവാഹമോചനത്തിന് ഹർജി ബോധിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.
 - 1. 1976 –ലെ 68-ാഠ ആക്റ്റ് മുഖേന 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബലൃത്തോടെ ചേർക്കപ്പെട്ടു.
 - 2. 1970 -ലെ 29-ാം ആക്റ്റിനാൽ 12-08-1970 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ ചേർക്കപ്പെട്ടത്.
 - 3. 1976 -ലെ 68-ാം ആക്റ്റ് മുഖേന 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ ചേർക്കപ്പെട്ടു.

- '[(2) (1) -ാം ഉപവകുപ്പിൽ പറഞ്ഞ ഹർജി കൊടുത്ത തീയതിക്ക് ശേഷം ആറു മാസത്തിനു മുമ്പല്ലാതെയും പതിനെട്ടുമാസത്തിന് പിമ്പല്ലാതെയും ഉള്ള ഇരുകക്ഷികളുടേയും അർത്ഥനയിന്മേൽ, ഹർജി അതിനിടയിൽ പിൻവലിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ ജില്ലാക്കോടതി, കക്ഷികൾക്ക് പറയാനുളളതു കേട്ടതിനുശേഷവും യൂക്തമെന്ന് അതിന് തോന്നുന്ന അമ്പേഷണവിചാരണ നടത്തിയതിനുശേഷവും ഈ ആക്റ്റിൻകീഴിൽ ഒരു വിവാഹം ചട്ടങ്ങളനുസരിച്ച് നടത്ത പ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും ഹർജിയിലെ പ്രസ്താവനകൾ സത്യമാണെന്നും അതിന് ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടതിനേൽ, വിധിത്തീയതി മുതൽ പ്രഭാവത്തിൽ വരത്തക്കവിധം വിവാഹം വിഘടിതമായതാതി പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട് വിധി പാസാക്കേണ്ടതാകുന്നു.]
- 29. വിവാഹത്തിനുശേഷം ആദ്യത്തെ ഒരുവർഷത്തേയ്ക്ക് വിവാഹമോചന ഹർജികളെ സംബന്ധിച്ച പരിമിതി.— (1) ഹർജി ബോധിപ്പിച്ച തീയതിക്ക്, വിവാഹ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ബുക്കിൽ വിവാഹസർട്ടിഫിക്കറ്റ് ചേർത്ത തീയതിക്കുശേഷം ഒരു വർഷം കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്തപക്ഷം, വിവാഹമോചനത്തിനുള്ള യാതൊരു ഹർജിയും ജില്ലാക്കോടതിയിൽ ബോധിപ്പിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല:

എന്നാൽ ജില്ലാക്കോടതിക്ക്, അതിനു അപേക്ഷ നല്കുന്നതിന്മേൽ, ഒരു വർഷം കഴിയുന്നതിനു മുമ്പ് ഹർജി ബോധിപ്പിക്കാൻ, ഹർജി കൊടുക്കുന്ന ആൾ അസാധാരണ കഷ്ടത അനുഭവിച്ചിട്ടുള്ളതോ എതിർ കക്ഷിയുടെ ഭാഗത്ത് അസാധാരണ ദുർമാർഗ്ഗിത്യം ഉള്ളതോ ആയ സംഗതിയാണെന്ന കാരണത്തിന്മേൽ, അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്; എന്നാൽ ഹർജി ബോധിപ്പിക്കാനുള്ള അനുവാദം ഹർജി ബോധിപ്പിക്കുന്ന ആൾ സംഗതികളുടെ സ്വഭാവം തെറ്റിദ്ധരിപ്പിച്ചോ മറച്ചുവച്ചോ നേടിയതാണെന്ന് ഹർജിയുടെ ഹിയറിങ്ങ് സമയത്ത് ജില്ലാക്കോടതിയ്ക്ക് തോന്നുന്നുവെങ്കിൽ, ജില്ലാക്കോടതിയ്ക്ക്, അത് ഒരു വിധി പ്രസ്താവിക്കുന്നപക്ഷം, അതിന് വിവാഹത്തീയതി മുതൽ ഒരു വർഷം കഴിയുന്നതുവരെ പ്രഭാവമുണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ലെന്നുള്ള ഉപാധിക്ക് വിധേയമായി ചെയ്യാവുന്നതോ, അല്ലെങ്കിൽ അപ്രകാരം തള്ളിക്കളയുന്ന ഹർജിക്ക് അവലംബമായി തെളിയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള അതേ വസ്തുതകളിന്മേലോ സാരാം ശത്തിൽ അതുതന്നെയായ വസ്തുതകളിന്മേലോ മേൽപറഞ്ഞ ഒരുവർഷം കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷം കൊണ്ടുവരുന്ന ഏതെങ്കിലും ഹർജിയ്ക്ക് ഭാഗം വരാത്ത വിധത്തിൽ, ഹർജി തള്ളിക്കളയാവുന്നതോ ആണ്.

- (2) വിവാഹത്തീയതി മുതൽ ഒരു വർഷം കഴിയുന്നതിനു മുമ്പ് വിവാഹ മോചനത്തിനുളള ഒരു ഹർജി ബോധിപ്പിക്കുവാൻ അനുവാദത്തിനുളള ഈ വകുപ്പിൻകീഴിലെ ഏതെങ്കിലും അപേക്ഷ തീരുമാനിക്കുന്നതിൽ, ജില്ലാക്കോടതി, ആ വിവാഹത്തിലുണ്ടായ ഏതെങ്കിലും കുട്ടികളുടെ താൽപര്യങ്ങളും, മേല്പറഞ്ഞ ഒരു വർഷം കഴിയുന്നതിനു മുമ്പ് കക്ഷികൾ തമ്മിൽ രജ്ഞിപ്പിനുളള ന്യായമായ സംഭവ്യതയുണ്ടോ എന്ന പ്രശ്നവും കണക്കിലെടുക്കേണ്ടതാകുന്നു.
- 30. വിവാഹമോചനം നേടിയവരുടെ പുനർവിവാഹം.— ഒരു വിവാഹമോചന വിധിയാൽ വിവാഹം വിഘടിതമാവുകയും, ആ വിധിയിന്മേൽ ഒന്നുകിൽ അപ്പീൽ കൊടുക്കുന്നതിന് യാതൊരു അവകാശവുമില്ലാതിരിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെ അപ്പീലിന് അവകാശമുണ്ടെങ്കിൽ അപ്പീൽ കൊടുക്കാതെ അപ്പീലിനുളള കാലാവധി കഴിഞ്ഞിരിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അപ്പീൽ ബോധിപ്പിക്കുകയും എന്നാൽ അതു തളളിക്കളഞ്ഞിരിക്കുകയോ ചെയ്യുകയും [*****]' ചെയ്തിട്ടുളളിടത്ത്, [******]' വിവാഹത്തിലെ ഇരു കക്ഷികളിൽ ആർക്കെങ്കിലും വീണ്ടും വിവാഹം ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

^{1. 1976-}ലെ 68-ാം ആക്റ്റ് മുഖേന 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ ഭേദഗതി ചെയ്യപ്പെട്ടു.

^{2. 1976 -}ലെ 68-ാം ആക്റ്റ് മുഖേന 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

യുദ്ധിാതം AII

അധികാരിതയും നടപടിക്രമവും

- 31. ഹർജി ഏതു കോടതിയിൽ കൊടുക്കണമെന്ന്.— ' [(1) V-ാം അദ്ധ്യായത്തിനോ VI-ാം അദ്ധ്യായത്തിനോ കീഴിലുള്ള ഏതൊരു ഹർജിയും, ഏതൊരു ജില്ലാക്കോടതിയുടെ ആദ്യ സിവിൽ അധികാരിതയുടെ തദ്ദേശാതിർത്തിക്കുള്ളിലാണോ —
 - (i) വിവാഹം ചടങ്ങനുസരിച്ച് നടത്തപ്പെട്ടത്; അല്ലെങ്കിൽ
 - (ii) ഹർജി സമർപ്പിക്കുന്ന സമയത്ത് എതിർകക്ഷി താമസിക്കുന്നത്; അല്ലെങ്കിൽ
 - (iii) വിവാഹത്തിലെ കക്ഷികൾ ഏറ്റവും ഒടുവിൽ ഒരുമിച്ചു താമസിച്ചത്; അല്ലെങ്കിൽ
- ² [(iii എ) ഹർജികൊടുക്കുന്നത് ഭാര്യയാണെങ്കിൽ, ഹർജി സമർപ്പിക്കുന്ന സമയത്ത് അവൾ താമസിക്കുന്നത് എവിടെയാണോ; അല്ലെങ്കിൽ]
- (iv) ഹർജി സമർപ്പിക്കുന്ന സമയത്ത് എതിർകക്ഷി ഈ ആക്റ്റു വ്യാപിക്കുന്ന ഭൂപ്രദേശത്തിനുവെളിയിൽ താമസിക്കുന്ന സംഗതിയിലോ അഥവാ എതിർകക്ഷി ജീവിച്ചിരി പ്ലുള്ളതായി എതിർ കക്ഷി ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടെങ്കിൽ അയാളെക്കുറിച്ച് സ്വാഭാവികമായി കേൾക്കുമായിരുന്ന ആളുകൾ ഏഴുവർഷമായി കേട്ടിട്ടില്ലാത്ത സംഗതിയിലോ, ഹർജി സമർപ്പിക്കുന്ന സമയത്ത് ഹർജികൊടുക്കുന്ന ആൾ താമസിക്കുന്നത്;

ആ ജില്ലാ കോടതിയിൽ ബോധിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.]

- (2) (1)-ാം ഉപവകുപ്പിൻകീഴിൽ കോടതിക്ക് പ്രയോഗിക്കാവുന്ന ഏതെങ്കിലും അധികാരിതയ്ക്ക് ഭംഗംവരാതെ, ജില്ലാക്കോടതിയ്ക്ക് വിവാഹം അസാധുവാക്കുന്നതിനോ വിവാഹമോചനത്തിനോ ഉളള, ഈ ആക്റ്റ് വ്യാപിക്കുന്ന ഭൂപ്രദേശങ്ങളിൽ അധിവാസമുളള ഒരു ഭാര്യയുടെ ഹർജി, അവൾ ആ ഭൂപ്രദേശങ്ങളിൽ താമസമുളളവളും ഹർജി ബോധിപ്പി ക്കുന്നതിന് തൊട്ടുമുമ്പ് മൂന്നു വർഷക്കാലം അവിടെ സാധാരണ താമസമുണ്ടായിരുന്നവളും ആയിരിക്കുകയും ഭർത്താവ് ആ ഭൂപ്രദേശങ്ങളിൽ താമസമുളളവനല്ലാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവെങ്കിൽ, ഈ ഉപവകുപ്പിന്റെ ബലത്തിൽ സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്.
- 32. ഹർജികളുടെ ഉള്ളടക്കവും സത്യബോധപ്പെടുത്തലും.— (1) V-ാം അദ്ധ്യായ ത്തിനോ VI-ാം അദ്ധ്യായത്തിനോ കീഴിൽ ബോധിപ്പിക്കുന്ന ഏതൊരു ഹർജിയിലും കേസിന്റെ സ്വഭാവം അനുവദിക്കുന്നത്ര വ്യക്തമായി നിവൃത്തിക്കുള്ള അവകാശവാദത്തിന് അടിസ്ഥാനമായ വസ്തുതകൾ പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതും, ഹർജികൊടുക്കുന്ന ആളും വിവാഹത്തിലെ മറ്റേ കക്ഷിയും തമ്മിൽ യാതൊരു കപടസന്ധിയുമില്ലെന്നുകൂടിയും പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.
- (2) അങ്ങനെയുളള ഏതൊരു ഹർജിയിലും അടങ്ങിയിട്ടുളള പ്രസ്താവനകൾ, ഹർജിക്കാരനോ അല്ലെങ്കിൽ ക്ഷമതയുളള മറ്റേതെങ്കിലും ആളോ, അന്യായങ്ങളുടെ സത്യ ബോധപ്പെടുത്തലിന് നിയമം ആവശ്യപ്പെടുന്ന രീതിയിൽ സത്യബോധപ്പെടുത്തേണ്ടതും ഹിയറിങ്ങ് സമയത്ത് തെളിവെന്നപോലെ അതിനെ പരിഗണിക്കാവുന്നതുമാണ്.

^{1. 1976 -}ലെ 68-ാം ആക്റ്റ് മുഖേന 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബലൃത്തോടെ പകരം ചേർക്കപ്പെട്ടത്.

^{2. 2003 -}ലെ 50-ാം ആക്റ്റ് മുഖേന 23-12-2003 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ ചേർക്കപ്പെട്ടത്.

- 1 [33. നടപടികൾ സ്വകാര്യമായിരിക്കണമെന്നും അച്ചടിക്കുകയോ പ്രസിദ്ധീകരി ക്കുകയോ ചെയ്യാവുന്നതല്ലെന്നും.— (1) ഈ ആക്റ്റിൻകീഴിലുള്ള ഏതൊരു നടപടിയും സ്വകാര്യമായി (ഇൻകാമറ) നടത്തേണ്ടതാണെന്നും ഹൈക്കോടതിയുടെയോ സുപ്രീം കോടതിയുടെയോ, ആ കോടതിയുടെ മുൻകൂടിയുള്ള അനുവാദത്തോടുകൂടി അച്ചടിക്കുകയോ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന, വിധി ഒഴികെയുള്ള ഏതെങ്കിലും സംഗതി ഏതെങ്കിലും ആൾ അച്ചടിക്കുകയോ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയോ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നത് നിയമവിരുദ്ധമായിരിക്കുന്നതുമാണ്
- (2) (1) -ാം ഉപവകുപ്പിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ ലംഘിച്ചുകൊണ്ട് ഏതെങ്കിലും ആൾ ഏതെങ്കിലും സംഗതി അച്ചടിക്കുകയോ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന _{പക്ഷം} ആയാൾ ഒരായിരം രൂപവരെയാകാവുന്ന പിഴ ശീക്ഷയ്ക്ക് വിധിക്കപ്പെടാവുന്നതാണ്.]
- 34. വിധി പാസാക്കുന്നതിൽ കോടതിയുടെ കർത്തവ്യം.— (1) V-ാം അദ്ധ്യായത്തിനോ VI-ാം അദ്ധ്യായത്തിനോ കീഴിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നടപടിയിൽ അതു പ്രതിവാദം ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണെങ്കിലും അല്ലെങ്കിലും,—
 - (എ) നിവൃത്തി അനുവദിക്കുന്നതിനുള്ള കാരണങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഉണ്ടെന്നും,
 - (ബി) 2 [ഹർജി 27 -ാം വകുപ്പ് 1 -ാം ഉപവകുപ്പിന്റെ (എ) ഖണ്ഡത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കാരണത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമാണെങ്കിൽ, അതിൽ പരാമർശിക്കുന്ന ലൈംഗിക വേഴ്ചാ വൃത്തിയിൽ] ഹർജി കൊടുക്കുന്നയാൾ ഒരു വിധത്തിലും സഹായിയാ വുകയോ, മൗനാനുവാദം നല്കുകയോ അത് മാപ്പാക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നും, അല്ലെങ്കിൽ ഹർജിയിലെ കാരണം ക്രൂരതയായിട്ടുള്ളിടത്ത് ഹർജി കൊടുക്കുന്ന ആൾ ആ ക്രൂരത ഒരുവിധത്തിലും മാപ്പാക്കിയിട്ടില്ലെന്നും;
 - (സി) പരസ്പരസമ്മതത്തിന്റെ കാരണത്തിന്മേൽ വിവാഹമോചനത്തിന് അപേക്ഷി ക്കുമ്പോൾ അങ്ങനെയുള്ള സമ്മതം ബലപ്രയോഗത്താലോ വഞ്ചനയാലോ അനുചിതമായ സ്വാധീനത്താലോ ലഭിച്ചിട്ടുളളതല്ലെന്നും;
 - (ഡി) ഹർജി എതിർകക്ഷിയുമായി കപട സന്ധിയിലേർപ്പെട്ട് ബോധിപ്പിച്ചിട്ടുളളതോ നടത്തുന്നതോ അല്ലെന്നും;
 - (ഇ) നടപടി ആരംഭിക്കുന്നതിന് അനാവശ്യമോ അനുചിതമോ ആയ ഏതെങ്കിലും കാലതാമസം ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നും;
- (എഫ്) നിവൃത്തി നല്കാതിരിക്കുന്നതിന് മറ്റൊരു നിയമകാരണവുമില്ലെന്നും, കോടതിയ്ക്ക് ബോദ്ധ്യപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽ അപ്പോഴും അങ്ങനെയുള്ള സംഗതിയിലും, കോടതി

കോടതിയക്ക ബോദ്ധ്യപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽ അപ്പോഴും അങ്ങനെയുള്ള സംഗതിയിലും, കോടതി അതനുസരിച്ച് അങ്ങനെയുള്ള നിവൃത്തിയ്ക്ക് വിധിക്കേണ്ടതും, എന്നാൽ മറ്റു സംഗതികളിൽ അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

(2) ഈ ആക്റ്റിൻകീഴിലുളള ഏതെങ്കിലും നിവൃത്തി നല്കുന്നതിൽ മുന്നോട്ട് പോകുന്നതിനുമുമ്പ്, കക്ഷികൾ തമ്മിൽ രജ്ഞിപ്പ് ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുളള എല്ലാ യത്നവും ചെയ്യേണ്ടത് കേസിന്റെ സ്വഭാവത്തിനും പരിത:സ്ഥിതിക്കും സംഗതമാകുംവണ്ണം അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ സാദ്ധ്യമാവുന്ന ഓരോ സംഗതിയിലും, കോടതിയുടെ പ്രഥമ കർത്തവും ആകുന്നു:

^{1. 1976 -}ലെ 68-ാം ആക്റ്റ് മുഖേന 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ പകരം ചേർത്തത്.

^{2. 1976-}ലെ 68-ാം ആക്റ്റ് മുഖേന 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ ഭേദഗതി ചെയ്യപ്പെട്ടി.

1[എന്നാൽ ഈ ഉപവകുപ്പിൽ അടങ്ങിയ യാതൊന്നും തന്നെ 27 -ാം വകുപ്പ് (1) -ാം _{ഉപ}വകുപ്പിന്റെ ഖണ്ഡം (സി), ഖണ്ഡം (ഇ), ഖണ്ഡം (എഫ്), ഖണ്ഡം (ജി), ഖണ്ഡം (എച്ച്) എന്നിവയിൽ പ്രത്യേകം പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കാരണങ്ങളിൽ ഏതിന്റെയെങ്കിലും മേൽ _{നീവൃത്തി} ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും നടപടിക്ക് ബാധകമായിരിക്കുന്നതല്ല.

- (3) അങ്ങനെയുള്ള രഞ്ജിപ്പ് ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ കോടതിയെ സഹായിക്കുന്ന ആവശ്യത്തിലേക്കായി, കോടതിക്ക് കക്ഷികൾ അങ്ങനെ ആഗ്രഹിക്കുന്നെങ്കിലോ അല്ലെങ്കിൽ അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നത് ന്യായവും ഉചിതവുമാണെന്ന് കോടതി കരുതുന്നുവെങ്കിലോ, പതിനഞ്ച് ദിവസത്തിൽ കവിയാത്ത ന്യായമായ ഒരു കാലയളവിലേക്ക് നടപടികൾ അവധിക്ക് വയ്ക്കാവുന്നതും ഇതിലേക്കായി കക്ഷികൾ പേരെടുത്തു പറയുന്ന ഏതെങ്കിലും ആൾക്കോ അല്ലെങ്കിൽ എതെങ്കിലും ആളെ പേരെടുത്തു പറയുന്നതിൽ കക്ഷികൾ വീഴ്ച വരുത്തുന്നപക്ഷം കോടതി നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന ഏതെങ്കിലും ആൾക്കോ സംഗതി രഞ്ജിപ്പുണ്ടാക്കുവാൻ കഴിയുമോ എന്നും ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ടോ എന്നും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുവാൻ ഉള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ സഹിതം റഫർ ചെയ്യാവുന്നതും, നടപടികൾ തീർപ്പാക്കുന്നതിൽ ആ റിപ്പോർട്ടിന് കോടതി ഉചിതമായ പരിഗണന നൽകേണ്ടതുമാണ്.
- (4) വിവാഹമോചന വിധി മുഖേന ഒരു വിവാഹം വിഘടിപ്പിക്കുന്ന ഏതൊരു സംഗതിയിലും, വിധി പാസാക്കുന്ന കോടതി അതിന്റെ ഓരോ പകർപ്പ് കക്ഷികളിൽ ഓരോരുത്തർക്കും സൗജന്യമായി നൽകേണ്ടതാണ്.]
- 2[35. വിവാഹമോചനത്തിനും മറ്റുമുള്ള നടപടികളിൽ എതിർ കക്ഷികൾക്കുള്ള നിവൃത്തി.— വിവാഹമോചനത്തിനോ ജുഡീഷ്യലായുള്ള വേർപ്പെടുത്തലിനോ ദാമ്പത്യാ വകാശങ്ങളുടെ പുനസ്ഥാപനത്തിനോ വേണ്ടിയുള്ള ഏതെങ്കിലും നടപടിയിൽ എതിർകക്ഷിക്ക്, അപേക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള നിവൃത്തിയെ ഹർജി കൊടുക്കുന്ന ആളുടെ വ്യഭിചാരത്തിന്റെയോ ക്രൂരതയുടെയോ അഭിത്യജനത്തിന്റെയോ കാരണത്താൽ എതിർക്കുക മാത്രമല്ല, ആ കാരണത്തിന്മേൽ ഈ ആക്റ്റിൻകീഴിൽ ഏതെങ്കിലും നിവൃത്തിക്കുള്ള എതിരവകാശവാദം ഉന്നയിക്കുകയും ചെയ്യാവുന്നതും ഹർജികൊടുക്കുന്ന ആളുടെ വ്യഭിചാരമോ ക്രൂരതയോ അഭിത്യജനമോ തെളിയിക്കപ്പെടുന്ന പക്ഷം കോടതി എതിർകക്ഷിക്ക് ആ കാരണത്തിന്മേൽ അയാളോ അവളോ അപ്രകാരമുള്ള നിവൃത്തി ആവശ്യപ്പെടുകൊണ്ട് ഹർജി സമർപ്പിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിൽ അയാൾക്കോ അവൾക്കോ അർഹതപ്പെട്ടതാകുമായിരുന്ന ഏതെങ്കിലും നിവൃത്തി നൽകാവുന്നതുമാണ്.]
- 36. വൃവഹാരം നിലവിലുള്ള കാലത്തെ ജീവനാംശം.— V-ാം അദ്ധ്യായത്തിനോ VI-ാം അദ്ധ്യായത്തിനോ കീഴിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നടപടിയിൽ ഭാര്യയ്ക്ക് ജീവസന്ധാരണത്തിനും ആവശ്യമായ നടപടിചെലവുകൾക്കും മതിയായ സ്വതന്ത്രവരുമാനം ഇല്ലെന്ന് ജില്ലാ ക്കോടതിയ്ക്കു തോന്നുന്നിടത്ത്, ഭാര്യയുടെ അപേക്ഷയിന്മേൽ, നടപടിചെലവുകളും, നടപടിക്കാലത്ത് പ്രതിവാരമോ പ്രതിമാസമോ, ഭർത്താവിന്റെ വരുമാനം പരിഗണയിലെടുക്കുമ്പോൾ കോടതിയ്ക്ക് ന്യായമാണെന്നു തോന്നുന്ന, തുകയും ഭർത്താവ് അവൾക്ക് കൊടുക്കണമെന്ന്, കോടതിയ്ക്ക് ഉത്തരവു നല്കാവുന്നതാണ്.

3[എന്നാൽ V-ാം അദ്ധ്യായത്തിന്റെയോ VI-ാം അദ്ധ്യായത്തിന്റെയോ കീഴിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നടപടിയിൽ, നടപടി ചെലവോ നടപടി നിലവിലിരിക്കുന്ന കാലയളവിൽ അപ്രകാരം ഉള്ള പ്രതിവാരമോ പ്രതിമാസമോ ആയ തുകയോ നൽകുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള

^{1. 1976 –}ലെ 68-ാം ആക്റ്റ് മുഖേന 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ ചേർക്കപ്പെട്ടത്.

^{2. 1976 -}ലെ 18-ാം ആക്റ്റ് മുഖേന 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ പകരം ചേർക്കപ്പെട്ടത്.

^{3, 2001-}ലെ 49-ാം ആക്റ്റ് മുഖേന 24-09-2001 മുതൽ പ്രാബലൃത്തോടെ ചേർക്കപ്പെട്ടു.

- 1[39. വിധികളിൽനിന്നും ഉത്തരവുകളിൽ നിന്നുമുള്ള അപ്പീലുകൾ.— (1) V-ാം അധ്യായത്തിന്റെയോ VI-ാം അദ്ധ്യായത്തിന്റെയോ കീഴിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നടപടിയിൽ കോടതി പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന എല്ലാ വിധികളും, (3) -ാം ഉപവകുപ്പിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിധേയമായി ആ കോടതി അതിന്റെ ആദ്യ സിവിൽ അധികാരിത വിനിയോഗിച്ചുകൊണ്ട് പുറപ്പെടുവിച്ച വിധികൾ എന്ന നിലയിൽ അപ്പീലിനു വിധേയമായിരിക്കുന്നതും. അപ്രകാരമുള്ള അപ്പീൽ ആ കോടതി അതിന്റെ ആദ്യ സിവിൽ അധികാരികത വിനിയോഗിച്ചു കൊണ്ട് നൽകിയ തീർപ്പുകളിന്മേലുള്ള അപ്പീൽ സാധാരണയായി ഏത് കോടതിയിലാണോ ബോധിപ്പിക്കാവുന്നത് ആ കോടതിയിൽ ബോധിപ്പിക്കാവുന്നതുമാണ്.
- (2) ഈ ആക്റ്റിന്റെ കീഴിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നടപടിയിൽ, 37-ാം വകുപ്പിന്റെയോ 38-ാം വകുപ്പിന്റെയോ കീഴിൽ കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകൾ, (3)-ാം ഉപവകുപ്പിലെ വൃവസ്ഥകൾക്കു വിധേയമായി, അവ ഇടക്കാല ഉത്തരവുകൾ അല്ലാത്ത പക്ഷം, അപ്പീലിനു വിധേയമായിരിക്കുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള ഏതൊരു അപ്പീലും ആ കോടതി അതിന്റെ ആദ്യ സിവിൽ അധികാരിത വിനിയോഗിച്ചുകൊണ്ട് നൽകിയ തീർപ്പുകളിന്മേലുള്ള അപ്പീൽ സാധാരണയായി ഏത് കോടതിയിലാണോ ബോധിപ്പിക്കാവുന്നത് ആ കോടതിയിൽ ബോധിപ്പിക്കാവുന്നത് ആ കോടതിയിൽ ബോധിപ്പിക്കാവുന്നത്
- (3) ഈ വകുപ്പിൻ കീഴിൽ കേസ് ചെലവുമാത്രം വിഷയമാക്കിയുള്ള യാതൊരു അപ്പീലും ബോധിപ്പിക്കാവുന്നതല്ല.
- (4) ഈ വകുപ്പിൻകീഴിലുള്ള ഏതൊരു അപ്പീലും വിധിയുടെയോ ഉത്തരവിന്റെയോ തീയതി മുതൽ 2[90 ദിവസക്കാലയളവിനുള്ളിൽ] ബോധിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.]
- 3[39എ. വിധികളും ഉത്തരവുകളും പ്രാവർത്തികമാക്കൽ.— V-ാം അദ്ധ്യായ ത്തിന്റെയോ VI-ാം അദ്ധ്യായത്തിന്റെയോ കീഴിൽ കോടതി പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന എല്ലാ വിധികളും ഉത്തരവുകളും കോടതിയുടെ ആദ്യ സിവിൽ അധികാരിത വിനിയോഗിച്ചുകൊണ്ട് പുറപ്പെടുവിച്ച വിധികളും ഉത്തരവുകളും പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിന് തത്സമയം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള അതേ രീതിയിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കേണ്ടതാണ്.]
- 40. 1908 -ലെ 5-ാം ആക്റ്റ് ബാധകമാകുന്നത്.— ഈ ആക്റ്റിൽ അടങ്ങിയ മറ്റു വൃവസ്ഥകൾക്കും ഇതിലേക്ക് ഹൈക്കോടതി ഉണ്ടാക്കുന്ന ചട്ടങ്ങൾക്കും വിധേയമായി, ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിലുളള എല്ലാ നടപടികളും, കഴിയുന്നിടത്തോളം, 1908 -ലെ സിവിൽ നടപടി നിയമസംഹിത (1908 -ലെ 5) -യാൽ ക്രമപ്പെടുത്തേണ്ടതാകുന്നു.
- 4[40 എ. ചില സംഗതികളിൽ ഹർജികൾ മാറ്റുന്നതിനുള്ള അധികാരം.— (1) (എ) ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിൽ 23 -ാം വകുപ്പിൻ കീഴിൽ ജുഡീഷ്യലായി വേർപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള വിധിക്കോ 27 -ാം വകുപ്പിൻ കീഴിൽ വിവാഹമോചനത്തിനുള്ള വിധിക്കോ വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിച്ചു കൊണ്ട് വിവാഹത്തിലെ ഒരു കക്ഷി അധികാരിതയുള്ള ജില്ലാ കോടതി മുമ്പാകെ ഹർജി സമർപ്പിച്ചിരിക്കുകയും;

^{· 1. 1976 -}ലെ 68-ാം ആക്റ്റ് മുഖേന 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ പകരം ചേർക്കപ്പെട്ടത്.

^{2, 2003 -}ലെ 50-ാം ആക്റ്റ് മുഖേന 23-12-2003 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ പകരം ചേർക്കപ്പെട്ടത്.

^{3. 1976 -}ലെ 68-ാം ആക്റ്റ് മുഖേന 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ ചേർക്കപ്പെട്ടു.

^{4. 40}എ, 1976 -ലെ 68-ാം ആക്റ്റ് മുഖേന 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ ചേർക്കപ്പെട്ടത്.

- (ബി) അതിനു ശേഷം ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിൽ 23-ാം വകുപ്പിൻ കീഴിൽ ജുഡീഷ്യലാത്രി വേർപെടുത്തുന്നതിനുള്ള വിധിക്കോ 27-ാം വകുപ്പിൻ കീഴിൽ വിവാഹ മോചനത്തിനുള്ള വിധിക്കോ 27-ാം വകുപ്പിൻ കീഴിൽ വിവാഹ മോചനത്തിനുള്ള വിധിക്കോ വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിച്ചു കൊണ്ട്, വിവാഹത്തിലെ മറ്റേ കക്ഷി, ഏതെ ജില്ലാ കാരണത്തിന്മേൽ, അതേ ജില്ലാ കോടതിയിലോ അല്ലെങ്കിൽ അതേ സംസ്ഥാനത്തിലെയോ മറ്റൊരു സംസ്ഥാനത്തിലെയോ മറ്റൊരു ജില്ലാ കോടതിയിലോ മറ്റൊരു ഹർജി സമർപ്പിക്കുകയും; ചെയ്തിട്ടുള്ള സംഗതിയിൽ, ഹർജി 2-ാം ഉപവകുപ്പിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള പ്രകാരം കൈകാര്യം ചെയ്തിട്ടുള്ള സംഗതിയിൽ, ഹർജി 2-ാം ഉപവകുപ്പിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള പ്രകാരം കൈകാര്യം ചെയ്യേണ്ടതാണ്.
 - (2) (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് ബാധകമായ ഒരു സംഗതിയിൽ.—
- (എ) ഹർജികൾ ഒരേ ജില്ലാകോടതിയിലാണ് സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് എങ്കിൽ ആ ജില്ലാ കോടതി രണ്ടു ഹർജികളും ഒരുമിച്ച് വിചാരണ നടത്തുകയും കേൾക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.
- (ബി) ഹർജികൾ വ്യത്യസ്ത,ജില്ലാ കോടതികളിലാണ് സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കു_{ന്നത്} എങ്കിൽ, ആദ്യത്തേതിനുശേഷം സമർപ്പിക്കപ്പെട്ട ഹർജി ആദ്യ ഹർജി സമർപ്പിക്കപ്പെട്ട ജില്ലാ കോടതിയിലേക്ക് മാറ്റം ചെയ്യേണ്ടതും ആദ്യ ഹർജി സമർപ്പിക്കപ്പെട്ട ജില്ലാ കോടതി രണ്ടു ഹർജികളും ഒരുമിച്ച് കേൾക്കുകയും തീർപ്പാക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതുമാണ്.
- (3) (2) -ാം ഉപവകുപ്പിന്റെ (ബി) ഖണ്ഡം ബാധകമാകുന്ന ഒരു സംഗതിയിൽ, 1908 -ഒല്ല സിവിൽ നടപടി നിയമസംഹിത (1908 - ലെ 5) യിൻ കീഴിൽ ഒരു വ്യവഹാരമോ നടപടിയോ പിന്നീടുള്ള ഹർജി സമർപ്പിക്കപ്പെട്ട ജില്ലാ കോടതിയിൽ നിന്നും നേരത്തെയുള്ള ഹർജി നിലവിലിരിക്കുന്ന ജില്ലാ കോടതിയിലേക്ക് മാറ്റുവാൻ ക്ഷമതയുള്ള, അതതുസംഗതിപോലെ കോടതിയോ സർക്കാരോ പ്രസ്തുത നിയമസംഹിത അപ്രകാരം ചെയ്യുവാൻ അതിനെ അധികാരപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ എന്നപോലെ, അപ്രകാരമുള്ള പിന്നീടുള്ള ഹർജി മാറ്റുവാൻ ഉള്ള അധികാരം വിനിയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.]
- 1[40ബി. ആക്റ്റിൻ കീഴിലുള്ള വിചാരണ നടത്തുന്നതും തീർപ്പാക്കുന്നതും സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ.— (1) ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിലുള്ള ഹർജിയുടെ വിചാരണ, വിചാരണ സംബന്ധിച്ച് നീതിയുടെ താത്പര്യങ്ങളുമായി പ്രായോഗികമാകുന്നിടത്തോളം പൊരുത്തപ്പെടുന്ന വിധത്തിൽ, അതിന്റെ പര്യവസാനംവരെ വിചാരണ തൊട്ടടുത്ത ദിവസത്തിനുമപ്പുറത്തേക്ക് അവധിക്ക് വെക്കേണ്ടതാവശ്യമാണെന്ന് രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടുന്നതായ കാരണങ്ങളാൽ കോടതി കാണുന്നില്ലാത്തപക്ഷം, ദൈനംദിനം തുടരേണ്ടതാണ്.
- (2) ഈ ആക്റ്റിൻകീഴിലുള്ള ഏതൊരു ഹർജിയും കഴിയുന്നത്ര ത്വരിതഗതിയിൽ നടത്തേണ്ടതും ഹർജിയുടെ നോട്ടീസ് എതിർകക്ഷിക്കു നൽകിയ തീയതി മുതൽ ആറു മാസത്തിനുള്ളിൽ വിചാരണ പരിസമാപ്തിയിലെത്തിക്കുവാൻ പരിശ്രമിക്കേണ്ടതുമാണ്.
- (3) ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിലുള്ള ഏതൊരു അപ്പീലും കഴിയുന്നത്ര ത്വരിതഗതിയിൽ കേൾക്കേണ്ടതും അപ്പീലിന്റെ നോട്ടീസ് എതിർകക്ഷിക്കു നൽകിയ തീയതി മുതൽ മൂന്നു മാസത്തിനുള്ളിൽ ഹിയറിംഗ് പരിസമാപ്തിയിലെത്തിക്കുവാൻ പരിശ്രമിക്കേണ്ടതുമാണ്.]
- 1 [40സി. രേഖാമൂലമുള്ള തെളിവ്.— ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിൽ വിപരീതമായി എന്തുതന്നെ അടങ്ങിയിരുന്നാലും, യാതൊരു രേഖയും, അത് യഥാവിധി മുദ്രപതിപ്പിക്കപ്പെട്ടതോ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെട്ടതോ അല്ല എന്ന കാരണത്താൽ, ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിലുള്ള ഒരു ഹർജിയുടെ വിചാരണയിലെ യാതൊരു നടപടിയിലും തെളിവായി അസ്വീകാര്യമായിരിക്കുന്നതല്ല.]

^{1.} 40ബി, 40സി 1976 –ലെ 68-ാം ആക്റ്റ് മുഖേന 27-05-1976 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ ചേർക്കപ്പെട്ട^{ത്.}

- 44. ദിഭർത്തൃത്വത്തിനോ ദിഭാര്യാത്വത്തിനോ ഉള്ള ശിക്ഷ.— ആരുടെ വിവാഹമാണോ ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിൽ ചടങ്ങനുസരിച്ച് നടത്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്, അങ്ങനെയുള്ള ആളും, തന്റെ ഭാര്യയുടേയോ ഭർത്താവിന്റേയോ ജീവിതകാലത്ത് മറ്റേതെങ്കിലും വി_{വാഹം} കഴിക്കുന്ന ആളുമായ ഏതൊരാളും, ഭർത്താവിന്റേയോ ഭാര്യയുടേയോ ജീവിതകാലത്ത് വീണ്ടും വിവാഹം കഴിക്കുന്ന കുറ്റത്തിന് ഇൻഡ്യൻ ശിക്ഷാനിയമസംഹിത (1860-ലെ 45) യിലെ 494-ാം വകുപ്പിലും 495 -ാം വകുപ്പിലും വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള ശിക്ഷകൾക്ക് വിധേയനോ വിധേയയോ ആകുന്നതും അപ്രകാരം കഴിച്ചിട്ടുള്ള വിവാഹം ശൂന്യമാകുന്നതും ആണ്.
- 45. വ്യാജമായ പ്രഖ്യാപനമോ സർട്ടിഫിക്കറ്റോ ഒപ്പിടുന്നതിനുളള ശിക്ഷ.— വ്യാജമായിട്ടുളളതും വ്യാജമാണെന്ന് താൻ അറിയുകയോ വിശ്വസിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ സത്യമാണെന്ന് താൻ വിശ്വസിക്കാത്തതോ ആയതുമായ ഒരു പ്രസ്താവന അടങ്ങുന്ന, ഈ ആക്റ്റ് പ്രകാരമോ ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിലോ വേണ്ടതായ ഏതെങ്കിലും പ്രഖ്യാപനമോ സർട്ടിഫിക്കറ്റോ ഉണ്ടാക്കുകയോ ഒപ്പിടുകയോ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യുന്ന ഏതൊരാളും, ഇൻഡ്യൻ ശിക്ഷാനിയമസംഹിത (1860-ലെ 45) 199-ാം വകുപ്പിൽ വിവരിച്ചിട്ടുളള കുറ്റത്തിന് അപരാധിയാകുന്നതാണ്.
- 46. വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ അന്യായമായ പ്രവൃത്തിയ്ക്കുളള ശിക്ഷ.— ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിൽ ഒരു വിവാഹം—
 - (1) അങ്ങനെയുളള വിവാഹം സംബന്ധിച്ച് 5-ാം വകുപ്പ് ആവശ്യപ്പെടുന്ന പ്രകാരം നോട്ടീസ് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താതെയോ; അല്ലെങ്കിൽ
 - (2) അങ്ങനെയുളള വിവാഹത്തിന്റെ നോട്ടീസ് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതിന്റെ മുപ്പതു ദിവസങ്ങൾക്കുളളിലോ; അല്ലെങ്കിൽ
 - (3) ഈ ആക്റ്റിൽ അടങ്ങിയ മറ്റ് ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥകൾ ലംഘിച്ചുകൊണ്ടോ;

അറിഞ്ഞുകൊണ്ടോ മന:പൂർവ്വമായോ ചടങ്ങനുസരിച്ച് നടത്തി കൊടുക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ, ഒരു വർഷത്തോളം ആകാവുന്ന വെറും തടവു ശിക്ഷയോ അഞ്ഞൂറുരൂപയോളമാകാവുന്ന പിഴശിക്ഷയോ അല്ലെങ്കിൽ രണ്ടും കൂടിയോ. നൽകി ശിക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതാകുന്നു.

- 47. വിവാഹസർട്ടിഫിക്കറ്റ് ബുക്ക് പരിശോധനയ്ക്ക് പ്രാപ്യമാക്കേണ്ടതാണെന്ന്.—
 (1) ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിൽ വച്ചു പോരുന്ന വിവാഹ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ബുക്ക് ന്യായമായ എല്ലാ സമയങ്ങളിലും പരിശോധനയ്ക്ക് പ്രാപ്യമാക്കേണ്ടതും, അത് അതിലടങ്ങിയ പ്രസ്താവനകളുടെ തെളിവായി തെളിവിൽ സ്വീകാര്യമായിരിക്കുന്നതുമാണ്.
- (2) വിവാഹ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ബുക്കിൽ നിന്നുളള സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ പ്രസക്ത ഭാഗങ്ങൾ വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ അപേക്ഷകന്, അപേക്ഷയിന്മേൽ നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട ഫീസ് കൊടുക്കുന്നതിന്മേൽ, നല്കേണ്ടതാണ്.
- 48. വിവാഹ റിക്കാർഡുകളിലെ ഉൾക്കുറിപ്പുകളുടെ പകർപ്പുകൾ അയച്ചി കൊടുക്കൽ.— ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ ഏതൊരു വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥനും ആ സംസ്ഥാനത്തിലെ ജനന-മരണ-വിവാഹങ്ങളുടെ രജിസ്ട്രാർ ജനറലിന്, നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്ന വിധമുള്ള ഇടവേളകളിൽ നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്ന ഫാറത്തിലും, അങ്ങനെയുള്ള ഇടവേളകളിൽ ഏറ്റവും ഒടുവിലത്തെ ഇടവേളയ്ക്കു ശേഷം വിവാഹ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ബുക്കിൽ താൻ ചേർത്തിട്ടുള്ള എല്ലാ ഉൾക്കുറിപ്പുകളുടേയും ശരിപ്പകർപ്പ് അയച്ചു കൊടുക്കേണ്ടതും, ഈ ആക്റ്റ് വ്യാപിക്കുന്ന ഭൂപ്രദേശങ്ങൾക്ക് വെളിയിലുള്ള വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥൻമാരുടെ സംഗതിയിൽ, ശരിപ്പകർപ്പ് കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റ് ഇതിലേയ്ക്ക് നിർദ്ദേശിക്കുന്ന അധികാർ സ്ഥാനത്തേയ്ക് അയച്ചു കൊടുക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

- 49. തെറ്റുകൾ തിരുത്തൽ.— (1) വിവാഹ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ബുക്കിലെ ഏതെങ്കിലും ഉൾക്കുറിപ്പിന്റെ രൂപത്തിലോ സാരാംശത്തിലോ ഏതെങ്കിലും തെറ്റ് കണ്ടുപിടിക്കുന്ന എതെങ്കിലും വിവാഹ ആഫീസർക്ക് അങ്ങനെയുള്ള തെറ്റ് കണ്ടുപിടിച്ചതിനുശേഷം അടുത്ത ഒരു മാസത്തിനുള്ളിൽ, വിവാഹം കഴിച്ച ആളുകളുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിലോ, അല്ലെങ്കിൽ അവർ മരിച്ചുപോവുകയോ അസന്നിഹിതരാവുകയോ ചെയ്യുന്ന സംഗതിയിൽ, വിശ്വാസ്വരായ മറ്റു രണ്ടു സാക്ഷികളുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിലോ, ആദ്യത്തെ ഉൾക്കുറിപ്പിന് യാതൊരു വ്യത്യാസവും വരുത്താതെ, മാർജിനിൽ ഉൾക്കുറിപ്പു ചേർത്ത് ആ തെറ്റ് തിരുത്താവുന്നതും അദ്ദേഹം മാർജിനിലെ ഉൾക്കുറിപ്പിൽ ഒപ്പിടുകയും തിരുത്തൽ തീയതി അതോടു ചേർക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതും അതേപോലെയുള്ള മാർജിനിലെ ഉൾക്കുറിപ്പ് വിവാഹ സർട്ടിഫിക്കറ്റിൽ ചേർക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.
- (2) ഈ വകുപ്പിൻ കീഴിൽ ചെയ്ത ഏതൊരു തിരുത്തലും ഏതു സാക്ഷികളുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിലാണോ അതു ചെയ്തത്, ആ സാക്ഷികൾ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തേണ്ടതാകുന്നു.
- (3) ഏതെങ്കിലും ഉൾക്കുറിപ്പിന്റെ പകർപ്പ് 48-ാം വകുപ്പിൻ കീഴിൽ രജിസ്ട്രാർ ജനറൽക്കോ മറ്റ് അധികാരസ്ഥാനത്തിനോ അയച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളിടത്ത് വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ അതേ രീതിയിൽ ആദ്യത്തെ തെറ്റായ ഉൾക്കുറിപ്പിന്റെയും അതിൽ ചെയ്തിട്ടുള്ള മാർജിനിലെ തിരുത്തലുകളുടെയും വേറെ ഒരു സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഉണ്ടാക്കി അയച്ചു കൊടുക്കേണ്ടതാകുന്നു.
- 50. ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കു വാനുളള അധികാരം.— (1) കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ സംഗതിയിൽ, കേന്ദ്രസർക്കാരിനും, മറ്റെല്ലാ സംഗതികളിലും സംസ്ഥാന സർക്കാരിനും ഔദ്യോഗിക ഗസറ്റിൽ വിജ്ഞാപനം വഴി. ഈ ആക്റ്റിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിനുവേണ്ടി ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.
- (2) പ്രത്യേകിച്ചും, മേല്പറഞ്ഞ അധികാരത്തിന്റെ സാമാന്യതയ്ക്ക് ഭംഗം വരാത്ത വിധത്തിലും അങ്ങനെയുളള ചട്ടങ്ങൾക്ക് താഴെപറയുന്ന എല്ലാ കാര്യങ്ങൾക്കുമോ ഏതെങ്കിലും കാര്യത്തിനോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്, അതായത്.—
 - (എ) വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ കർത്തവൃങ്ങളും അധികാരങ്ങളും അവർക്ക് അധികാരിത പ്രയോഗിക്കാവുന്ന പ്രദേശങ്ങളും;
 - (ബി) വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥന് ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിൽ അന്വേഷണ വിചാരണ നടത്താവുന്ന രീതിയും അതിനുളള നടപടിക്രമവും;
 - (സി) ഈ ആക്റ്റ് പ്രകാരമോ ആക്റ്റിൻ കീഴിലോ വേണ്ട ഏതെങ്കിലും ബുക്ക് വച്ച് പോരേണ്ട ഹാറവും രീതിയും;
 - (ഡി) ഈ ആക്റ്റിൻ കീഴിൽ ഒരു വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ മേൽ ചുമത്തിയ ഏതെങ്കിലും കർത്തവ്യത്തിന്റെ നിർവ്വഹണത്തിന് വസൂലാക്കാവുന്ന ഫീസ്;
 - (ഇ) 16-ാം വകുപ്പിൻ കീഴിൽ പൊതു നോട്ടീസ് നല്കേണ്ട രീതി;
 - (എഫ്) 48-ാം വകുപ്പിന് അനുസൃതമായി വിവാഹ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ബുക്കിലെ ഉൾക്കുറി പ്പുകളുടെ പകർപ്പുകൾ ഏതു ഫാറത്തിലും എത്ര ഇടവിട്ടുമാണ് അയക്കേണ്ടതെന്ന്;
 - (ജി) നിർണ്ണയിക്കപ്പെടാവുന്നതോ നിർണ്ണയിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമായിട്ടുളളതോ ആയ മറ്റേതെങ്കിലും വിഷയം.

1 -ാം പട്ടിക

[2 (ബി) വകുപ്പ് "നിരോധിത ബന്ധത്തിന്റെ ഡിഗ്രികൾ" നോക്കുക.]

E၁ဟ၀ I

- , മാതാവ്
- പിതാവിന്റെ വിധവ (രണ്ടാനമ്മ)
- ു മാതാവിന്റെ മാതാവ്
- മാതാവിന്റെ പിതാവിന്റെ വിധവ (മാതാവിന്റെ രണ്ടാനമ്മ)
- മാതാവിന്റെ മാതാവിന്റെ മാതാവ്
- _െ മാതാവിന്റെ മാതാവിന്റെ പിതാവിന്റെ വിധവ (മാതാമഹിയുടെ രണ്ടാനമ്മ)
- മാതാവിന്റെ പിതാവിന്റെ മാതാവ്
- മാതാവിന്റെ പിതാവിന്റെ പിതാവിന്റെ വിധവ (മാതാമഹന്റെ രണ്ടാനമ്മ)
- 9. പിതാവിന്റെ മാതാവ്
- 10. പിതാവിന്റെ പിതാവിന്റെ വിധവ (പിതാവിന്റെ രണ്ടാനമ്മ)
- 11. പിതാവിന്റെ മാതാവിന്റെ മാതാവ്
- 12. പിതാവിന്റെ മാതാവിന്റെ പിതാവിന്റെ വിധവ (പിതാമഹിയുടെ രണ്ടാനമ്മ)
- 13. പിതാവിന്റെ പിതാവിന്റെ മാതാവ്
- 14. പിതാവിന്റെ പിതാവിന്റെ പിതാവിന്റെ വിധവ (പിതാമഹന്റെ രണ്ടാനമ്മ)
- 15. പുത്രി
- 16. പൂത്രന്റെ വിധവ
- 17. പുത്രിയുടെ പുത്രി
- 18. പുത്രിയുടെ പുത്രന്റെ വിധവ
- 19. പുത്രന്റെ പുത്രി
- 20. പുത്രന്റെ പുത്രന്റെ വിധവ
- 21. പുത്രിയുടെ പുത്രിയുടെ പുത്രി
- 22. പുത്രിയുടെ പൂത്രിയുടെ പുത്രന്റെ വിധവ
- 23. പുത്രിയുടെ പുത്രന്റെ പുത്രി
- 24. പുത്രിയുടെ പുത്രന്റെ പുത്രന്റെ വിധവ
- 25. പുത്രന്റെ പുത്രിയുടെ പുത്രൻ
- 26. പുത്രന്റെ പുത്രിയുടെ പുത്രന്റെ വിധവ
- 27. പുത്രന്റെ പുത്രന്റെ പുത്രി
- 28. പൂത്രന്റെ പൂത്രന്റെ പുത്രന്റെ വിധവ
- 29, സഹോദരി
- 30. സഹോദ്ദരിയുടെ പുത്രി
- 31. സഹോദരന്റെ പൂത്രി

- 32. മാതാവിന്റെ സഹോദരി
- 33. പിതാവിന്റെ സഹോദരി
- 34. പിതാവിന്റെ സഹോദരന്റെ പുത്രി
- 35. പിതാവിന്റെ സഹോദരിയുടെ പുത്രി
- 36. മാതാവിന്റെ സഹോദരിയുടെ പൂത്രി
- 37. മാതാവിന്റെ സഹോദരന്റെ പുത്രി

വിശദീകരണം.- ഈ ഭാഗത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് "വിധവ" എന്ന പദത്തിൽ വി_{വാഹ} മോചനം നേടിയ ഭാര്യ ഉൾപ്പെടുന്നു.

ഭാഗം II

- 1. പിതാവ്
- 2. മാതാവിന്റെ ഭർത്താവ് (രണ്ടാനച്ഛൻ)
- പിതാവിന്റെ പിതാവ്
- പിതാവിന്റെ മാതാവിന്റെ ഭർത്താവ് (പിതാവിന്റെ രണ്ടാനച്ഛൻ)
- 5. പിതാവിന്റെ പിതാവിന്റെ പിതാവ്
- 6. പിതാവിന്റെ പിതാവിന്റെ മാതാവിന്റെ ഭർത്താവ് (പിതാമഹന്റെ രണ്ടാനച്ഛൻ)
- 7. പിതാവിന്റെ മാതാവിന്റെ പിതാവ്
- പിതാവിന്റെ മാതാവിന്റെ മാതാവിന്റെ ഭർത്താവ് (പിതാമഹിയുടെ രണ്ടാനച്ഛൻ)
- 9. മാതാവിന്റെ പിതാവ്
- മാതാവിന്റെ മാതാവിന്റെ ഭർത്താവ് (മാതാവിന്റെ രണ്ടാനച്ഛൻ)
- 11. മാതാവിന്റെ പിതാവിന്റെ പിതാവ്
- 12. മാതാവിന്റെ പിതാവിന്റെ മാതാവിന്റെ ഭർത്താവ് (മാതാമഹന്റെ രണ്ടാനച്ഛൻ)
- 13. മാതാവിന്റെ മാതാവിന്റെ പിതാവ്
- 14. മാതാവിന്റെ മാതാവിന്റെ മാതാവിന്റെ ഭർത്താവ് (മാതാമഹിയുടെ രണ്ടാനച്ഛൻ)
- 15. പുത്രൻ
- 16. പുത്രിയുടെ ഭർത്താവ്
- 17. പുത്രന്റെ പുത്രൻ
- 18. പുത്രന്റെ പുത്രിയുടെ ഭർത്താവ്
- 19. പുത്രിയുടെ പുത്രൻ
- 20. പുത്രിയുടെ പുത്രിയുടെ ഭർത്താവ്
- 21. പുത്രന്റെ പുത്രന്റെ പുത്രൻ
- 22. പുത്രന്റെ പുത്രന്റെ പുത്രിയുടെ ഭർത്താവ്
- 23. പുത്രന്റെ പുത്രിയുടെ പുത്രൻ
- പുത്രന്റെ പുത്രിയുടെ പുത്രിയുടെ ഭർത്താവ്
- 25. പുത്രിയുടെ പുത്രന്റെ പുത്രൻ
- 26. പുത്രിയുടെ പുത്രന്റെ പുത്രിയുടെ ഭർത്താവ്

1954 -ലെ സ്പെഷ്യൽ മാര്യേജ് ആക്റ്റ്

- 27. പുത്രിയുടെ പുത്രിയുടെ പുത്രൻ
- 28. പുത്രിയുടെ പുത്രിയുടെ പുത്രിയുടെ ഭർത്താവ്
- 29. സഹോദരൻ
- 30. സഹോദരന്റെ പുത്രൻ
- 31. സഹോദരിയുടെ പുത്രൻ
- 32. മാതാവിന്റെ സഹോദരൻ
- 33. പിതാവിന്റെ സഹോദരൻ
- 34. പിതാവിന്റെ സഹോദരന്റെ പുത്രൻ
- 35. പിതാവിന്റെ സഹോദരിയുടെ പുത്രൻ
- 36. മാതാവിന്റെ സഹോദരിയുടെ പുത്രൻ
- 37. മാതാവിന്റെ സഹോദരന്റെ പുത്രൻ

വിശദീകരണം.— ഈ ഭാഗത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് "ഭർത്താവ്" എന്ന പദത്തിൽ വിവാഹ മോചനം നേടിയ "ഭർത്താവും" ഉൾപ്പെടുന്നു.

2 -ാം പട്ടിക

(5-ാം വകുപ്പ് നോക്കുക)

ഉദ്ദിഷ്ട വിവാഹത്തിന്റെ നോട്ടീസ്

തീയതി മുതൽ മൂന്നു കലണ്ടർ മാസങ്ങൾക്കകം ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ 1954 -ലെ പ്രത്യേക വിവാഹ ആക്റ്റിനു കീഴിലുള്ള ഒരു വിവാഹം ചടങ്ങനുസരിച്ചു നടത്തുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു ഞങ്ങൾ ഇതിനാൽ നിങ്ങൾക്ക് നോട്ടീസ് തരുന്നു.

പേര് അവസ്ഥ തൊഴിൽ വയസ്സ് വാസസ്ഥലം അപ്പോഴത്തെ വാസ സ്ഥലം സ്ഥിരമായിട്ടു

താമസത്തിന്റെ ദൈർഘ്യം

ള്ളതല്ലെങ്കിൽ, സ്ഥിര

വാസമായിട്ടുള്ള വാസ സ്ഥലം

എ. ബി. അവിവാഹിതൻ

മുതഭാര്യൻ

മുത്രദായുണ വിവാഹമോചനം നേടിയവൻ

സി. ഡി.

അവിവാഹിത

വിധവ

വിവാഹമോചനം നേടിയവൾ

	തീയതി	ഞങ്ങൾ	ഒപ്പിട്ടിമിക്കുന്നു.	ts	
		(ഒក្	j)	എ.	ബി.
25		(ഒറ്റ	D	സി.	ഡി.

3 -ാഠ പട്ടിക

(11-ാം വകുപ്പ് നോക്കുക)

വരൻ ചെയ്യേണ്ട പ്രഖ്യാപനം

nΦ.	ബി.	അയ ഞാൻ	തിനാൽ	താഴെപ്പറയും	പ്രകാരം	പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു.—
-----	-----	--------	-------	-------------	---------	---------------------

- ഞാൻ ഈ സമയത്ത് അവിവാഹിതൻ (അല്ലെങ്കിൽ അതതു സംഗതി പോലെ മൃതഭാര്യൻ അല്ലെങ്കിൽ വിവാഹമോചനം നേടിയവൻ) ആകുന്നു.
 - 2. എനിക്ക്......വയസ് പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ട്.
- 3. എനിക്ക് സി. ഡി. (വധു)വുമായി നിരോധിത ബന്ധത്തിന്റെ ഡിഗ്രികൾക്കുളള്ളിത്യ ബന്ധമില്ല.
- 4. ഈ പ്രഖ്യാപനത്തിലെ ഏതെങ്കിലും പ്രസ്താവന വ്യാജമായിരിക്കുകയും, അങ്ങനെയുളള പ്രസ്താവന ചെയ്യുന്നതിൽ ഞാൻ ഒന്നുകിൽ അത് വ്യാജമാണെന്ന് അറിയുകയോ വിശ്വസിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അത് സത്യമാണെന്ന് വിശ്വസിക്കാതിരിക്കുകയോ ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ തടവുശിക്ഷയ്ക്കും പിഴ ശിക്ഷയ്ക്കും കൂടിയും അർഹനാകുമെന്ന് എനിക്ക് ബോധമുണ്ട്.

(ഒപ്പ്) എ. ബി. വരൻ

വധു ചെയ്യേണ്ട പ്രഖ്യാപനം

സി. ഡി. ആയ ഞാൻ താഴെപറയും പ്രകാരം പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു.

- 1. ഞാൻ ഈ സമയത്ത് അവിവാഹിത (അല്ലെങ്കിൽ അതതു സംഗതിപോലെ വിധവ അല്ലെങ്കിൽ വിവാഹമോചനം നേടിയവൾ) ആകുന്നു.
 - 2. എനിക്ക് വയസ്സ് പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ട്.
 - എനിക്ക് എ. ബി. (വരൻ) യുമായി നിരോധിതബന്ധത്തിന്റെ ഡിഗ്രികൾക്കുള്ളിൽ ബന്ധമില്ല
- 4. ഈ പ്രഖ്യാപനത്തിലെ ഏതെങ്കിലും പ്രസ്താവന വ്യാജമായിരിക്കുകയും, അങ്ങനെയുളള പ്രസ്താവന ചെയ്യുന്നതിൽ ഞാൻ ഒന്നുകിൽ അത് വ്യാജമാണെന്ന് അറിയുകയോ വിശ്വസിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അത് സത്യമാണെന്ന് വിശ്വസിക്കാതിരിക്കുകയോ ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ തടവു ശിക്ഷയ്ക്കും പിഴശിക്ഷയ്ക്കും കൂടിയും അർഹയാകുമെന്നും എനിക്ക് ബോധമുണ്ട്.

(ഒപ്പ്) സി. ഡി. (വധൂ)

മേൽപറഞ്ഞ എ. ബി. യും സി. ഡി. യും ഞങ്ങളുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ ഒപ്പിട്ടിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ ബോധത്തിൽപെട്ടിടത്തോളം ഈ വിവാഹത്തിന് നിയമപരമായ പ്രതിബന്ധമില്ല.

(ഒപ്പ്) ജി. എച്ച്.

(ഒപ്പ്) ഐ. ജെ. മൂന്നു സാക്ഷികൾ (ഒപ്പ്) കെ. എൽ.

മെലൊപ്പിട്ടു ഇ. എഫ്. വിവാഹ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ

00	തീയതി

4–ാം പട്ടിക

(13-ാം വകുപ്പ് നോക്കുക) വിവാഹ സർടിഫിക്കറ്

എന്റെ വകുപ്	സാന്നിദ്ധ്യത്തിലും ഇതിൻ കീഴിൽ ഒപ്പിട്ടിട്ടുളള പ് ആവശ്യപ്പെടുന്ന പ്രഖ്യാപനങ്ങൾ ചെയ്തുട	.ാം ദിവസം എ. ബി. യും സി. ഡി. യും എന്റെ ഹാജരായി എന്നും അവരിൽ ഓരോ ആളും മൂന്നു സാക്ഷികളുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിലും 11-ാം
ഈ അ	രുക്റ്റിൻകീഴിൽ ഒരു വിവാഹം ആഘോഷിക്ക െ	പ്പട്ടുവെന്നും ഇതിനാൽ സർട്ടിഫൈ ചെയ്യുന്നു.
		(ഒപ്പ്) ഇ. എഫ്
	ലെ വിവാഹ ഉദ്യോ	
	, -, ·	(ഒപ്പ്) എ. ബി.
		വരൻ
		(ഒപ്പ്) സി. ഡി.
	a e e	വധു
		(ഒപ്പ്) ജി. എച്ച്.
		(ഒപ്പ്) ഐ. ജെ. മൂന്നു സാക്ഷികൾ
	19ეം തീയതി	(ഒപ്പ്) കെ. എൽ.
	170	ം പട്ടിക
		പ്പ് നോക്കുക)
	മറ്റേതെങ്കിലും രൂപത്തിൽ ആഘോഷിക്കപ്പെ	ട്രിട്ടുള്ള വിവാഹത്തിന്റെ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്
ത്തിലു വിവാം ക്കന്മാ വിവാം വിവാം		ാം ദിവസം എ. ബി. യും സി. ഡി. യും രം അവരിൽ ഓരോ ആളും എന്റെ സാന്നിദ്ധ്യ കളുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിലും അവർ തമ്മിൽ ഒരു വിവാഹത്തിനുശേഷം അവർ ഭാര്യാഭർത്താ നും പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നും അവരുടെ മന്നുള്ള അവരുടെ ആഗ്രഹം അനുസരിച്ച് ആ പ്രഭാവം ഉണ്ടാകത്തക്കവണ്ണം ഈ ആക്റ്റിൻ മ്തിരിക്കുന്നുവെന്നും ഇതിനാൽ സർട്ടിഫൈ
	S 2	(ഒപ്പ്) ഇ. എഫ്.
	ല വിവാഹ ആ	ഫീസർ
· (a	(ഒപ്പ്) എ. ബി.
80		ഭർത്താവ്
	20	(ഒപ്പ്) സി. ഡി.
		(ഒര്) ത്രാക്
		(ഒപ്പ്) ജി. എച്ച്. (ഒപ്പ്) ഐ. ജെ. മൂന്നു സാക്ഷികൾ (ഒപ്പ്) കെ. എൽ.
	19ാം തീയതി.	9859 W

[🕇] ഇവിടെ കക്ഷികളുടെ വിവരങ്ങൾ കൊടുക്കുക.

The Special Marriage Act, 1954

Central Act 43 of 1954

Updated as to the amendment by Act 50 of 2003

Digital Reference Series - 017

Disclaimer: All possible efforts have been put in to ensure that the contents match with the original notifications.

However, the compiler is not responsible for any liability on account of any error in this document.

The readers are advised to refer the original Gazette Notifications in case any discrepancy is felt.

Contents

Section	ons	Page
	CHAPTER I PRELIMINARY	
1. 2. 3.	Short title, extent and commencement Definitions Marriage Officers	1
	CHAPTER II SOLEMNIZATION OF SPECIAL MARRIAGES	
4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13.	Conditions relating to solemnization of special marriages Notice of intended marriage Marriage Notice Book and publication Objection to marriage Procedure on receipt of objection Powers of Marriage Officers in respect of inquiries Procedure on receipt of objection by Marriage Officer abroad Declaration by parties and witnesses Place and form of solemnization Certificate of marriage New notice when marriage not solemnized within three months	3 3 3 4 4 4 4 5
	CHAPTER III REGISTRATION OF MARRIAGES CELEBRATED IN OTHER FORMS	
15. 16. 17. 18.	Registration of marriages celebrated in other forms Procedure for registration Appeals from orders under section 16 Effect of registration of marriage under this Chapter	5 6
	CHAPTER IV CONSEQUENCES OF MARRIAGE UNDER THIS ACT	
19. 20. 21. 21A.	Effect of marriage on member of undivided family	6 6 6
	CHAPTER V RESTITUTION OF CONJUGAL RIGHTS AND JUDICIAL SEPARATION	1
22. 23.	Restitution of conjugal rights	7 7

CHAPTER VI NULLITY OF MARRIAGE AND DIVORCE

24.	Void marriages	7
25.	Voidable marriages	8
26.	Legitimacy of children of void and voidable marriages	8
27.	Divorce	8
	Alternate relief in divorce proceedings	10
28.	Divorce by mutual consent	10
29.	Restriction on petitions for divorce during first three years after marriage	10
30.	Remarriage of divorced persons	10
	CHAPTER VII	
	JURISDICTION AND PROCEDURE	
2.1		11
31.	Court to which petition should be made	11
32.	Contents and verification of petitions	11
33.	Every proceeding in camera	11
34.	Duty of court in passing decrees	11
35.	Relief for respondent in divorce and other proceedings	12
36.	Alimony pendente lite	12
37.	Permanent alimony and maintenance	13
38.	Custody of children	13
39.	Appeals from decrees and orders	13
	Enforcement of decrees and orders	13
40.	Application of Act 5 of 1908	13
	Power to transfer petitions in certain cases	14
	Special provision relating to trial and disposal of petitions under the Act	14
	Documentary evidence	14
41.	Power of High Court to make rules regulating procedure	14
	CHAPTER VIII	
	MISCELLANEOUS	
42.	Savings	15
43.	Penalty on married person marrying again under this act	15
44.	Punishment of bigamy	15
45.	Penalty for signing false declaration or certificate	15
46.	Penalty for wrongful action of Marriage Officer	15
47.	Marriage Certificate Book to be open to inspection	16
48.	Transmission of copies of entries in marriage records	16
49.	Correction of errors	16
50.	Power to make rules	16
51.	Repeals and savings	17
	Schedule I Degrees of prohibited relationship	18
	Schedule II Notice of Intended Marriage	20
	Schedule III Declaration	21
	Schedule IV Certificate of Marriage	22
	Schedule V Certificate of Marriage celebrated in other forms	23
	Certificate of iviating ecleptated in other forms	23
	Footnotes on Amendments	24

THE SPECIAL MARRIAGE ACT, 1954

No. 43 of 1954

[9th October, 1954]

An Act to provide a special form of marriage in certain cases, for the registration of such and certain other marriages and for divorce.

BE it enacted by Parliament in the Fifth Year of the Republic of India as follows:—

CHAPTER I PRELIMINARY

1. Short title, extent and commencement.—

- (1) This Act may be called the Special Marriage Act, 1954.
- (2) It extends to the whole of India except the State of Jammu and Kashmir, and applies also to citizens of India domiciled in the territories to which this Act extends who are ¹[in the State of Jammu and Kashmir¹.
- (3) It shall come into force on such date as the Central Government may, by notification in the Official Gazette, appoint.

2. Definitions.—

In this Act, unless the context otherwise requires,—

 $^{2}[xxxx]^{2}$

(b) "degrees of prohibited relationship"— a man and any of the persons mentioned in part I of the First Schedule and a woman and any of the persons mentioned in Part II of the said Schedule are within the degrees of prohibited relationship;

Explanation I.—Relationship includes,—

- (a) relationship by half or uterine blood as well as by full blood;
- (b) illegitimate blood relationship as well as legitimate;
- (c) relationship by adoption as well as by blood;

and all terms of relationship in this Act shall be construed accordingly.

Explanation II.— "Full blood" and "half blood"— two persons are said to be related to each other by full blood when they are descended from a common ancestor by the same wife and by half blood when they are descended from a common ancestor but by different wives.

Explanation III.— "Uterine blood"— two persons are said to be related to each other by uterine blood when they are descended from a common ancestress but by different husbands.

Explanation IV.— In explanations II and III, "ancestor" includes the father and "ancestress" the mother;

 $3[xxxx]^3$

(d) "district", in relation to a Marriage Office, means the area for which he is appointed as such under sub-section (1) or sub-section (2) of section 3;

- (e) "district court" means, in any area for which there is a city civil court, that court, and in any other area, the principal civil court of original jurisdiction, and includes any other civil court which may be specified by the State Government by notification in the Official Gazette as having jurisdiction in respect of the matters dealt with in this Act; ¹
- **(f)** "**prescribed**" means prescribed by rules made under this Act;
- [(g) "State Government", in relation to a Union territory, means the administrator thereof.]⁵

3. Marriage Officers.—

- (1) For the purpose of this Act, the State Government may, by notification in the Official Gazette, appoint one or more Marriage Officers for the whole or any part of the State.
- ⁶[(2) For the purposes of this Act, in its application to citizens of India domiciled in the territories to which this Act extends who are in the State of Jammu and Kashmir, the Central Government may, by notification in the Official Gazette, specify such officers of the Central Government as it may think fit to be the Marriage Officers for the State or any part thereof. 6

CHAPTER II

SOLEMNIZATION OF SPECIAL MARRIAGES

4. Conditions relating to solemnization of special marriages.—

Notwithstanding anything contained in any other law for the time being in force relating to be solemnization of marriages, a marriage between any two persons may be solemnized under this Act, if at the time of the marriage the following conditions are fulfilled, namely:—

- (a) neither party has a spouse living;
- ⁷[(b) neither party
 - is incapable of giving a valid consent to it in consequence of unsoundness of mind; or (i)
 - though capable of giving a valid consent, has been suffering from mental disorder of such a kind or to such an extent as to be unfit for marriage and the procreation of children; or
 - (iii) has been subject to recurrent attacks of insanity ⁸[xxxx]⁸;]⁷
- (c) the male has completed the age of twenty-one years and the female the age of eighteen years;
- ⁹[(d) the parties are not within the degrees of prohibited relationship:

Provided that where a custom governing at least one of the parties permits of a marriage between them, such marriage may be solemnized, notwithstanding that they are within the degrees of prohibited relationship: and 9

- ¹⁰[(e) where the marriage is solemnized in the State of Jammu and Kashmir, both parties are citizens of India domiciled in the territories to which this Act extends.]¹⁰
- ¹¹[Explanation.— In this section, "custom", in relation to a person belonging to any tribe, community, group or family, means any rule which the State Government may, by notification in the Official Gazette, specify in this behalf as applicable to members of that tribe, community, group or family:

Provided that no such notification shall be issue in relation to the members of any tribe, community, group or family, unless the State Government is satisfied—

(i) that such rule has been continuously and uniformly observed for a long time among those members:

(ii) that such rule is certain and not unreasonable or opposed to public policy; and (iii) that such rule, if applicable only to a family, has not been discontinued by the family. [11]

5. Notice of intended marriage.—

When a marriage is intended to be solemnized under this Act, the parties to the marriage shall give notice thereof in writing in the form specified in the Second Schedule to the Marriage Officer of the district in which at least one of the parties to the marriage has resided for a period of not less than thirty days immediately preceding the date on which such notice is given.

6. Marriage Notice Book and publication.—

- (1) The Marriage Officer shall keep all notices given under section 5 with the records of his office and shall also forthwith enter a true copy of every such notice in a book prescribed for that purpose, to be called the Marriage Notice Book, and such book shall be open for inspection at all reasonable times, without fee, by any person desirous of inspecting the same.
- (2) The Marriage officer shall cause every such notice to be published by affixing a copy thereof to some conspicuous place in his office.
- (3) Where either of the parties to an intended marriage is not permanently residing within the local limits of the district of the Marriage Officer to whom the notice has been given under section 5, the Marriage Office shall also cause a copy of such notice to be transmitted to the Marriage Office of the district within whose limits such party is permanently residing, and that Marriage Officer shall thereupon cause a copy thereof to be affixed to some conspicuous place in his office.

7. Objection to marriage.—

- (1) Any person may, before the expiration of thirty days from the date on which any such notice has been published under sub-section (2) of section 6, object to the marriage on the ground that it would contravene one or more of the conditions specified in section 4.
- (2) After the expiration of thirty days from the date on which notice of an intended marriage has been published under sub-section (2) of section 6, the marriage may be solemnized, unless it has been previously objected to under sub-section (1).
- (3) The nature of the objection shall be recorded in writing by the Marriage Officer in the Marriage Notice Book, be read over and explained, if necessary, to the person making the objection and hall be signed by him or on his behalf.

Procedure on receipt of objection.—

- (1) If an objection is made under section 7 to an intended marriage, the Marriage Officer shall not solemnize the marriage until he has inquired into the matter of the objection and is satisfied that it ought not to prevent the solemnization of the marriage or the objection is withdrawn by the person making it; but the Marriage Officer shall not take more than thirty days from the date of the objection for the purpose of inquiring into the matter of the objection and arriving at a decision.
- (2) If the Marriage Officer upholds, the objection and refuses to solemnize the marriage, either party to the intended marriage may, within a period of thirty days from the date of such refusal, prefer an appeal to the district court within the local limits of whose jurisdiction the Marriage Officer has his office, and the decision of the district court on such appeal shall be final, and the Marriage Officer shall act in conformity with the decision of the court.

9. Powers of Marriage Officers in respect of inquiries.—

- (1) For the purpose of any inquiry under section 8, the Marriage Officer shall have all the powers vested in a civil court under the Code of Civil Procedure, 1908, when trying a suit in respect of the following matters, namely:—
 - (a) summoning and enforcing the attendance of witnesses and examining them on oath;
 - (b) discovery and inspection;
 - (c) compelling the production of documents;
 - (d) reception of evidence on affidavits; and
 - (e) issuing commissions for the examination of witnesses;

and any proceeding before the Marriage Officer shall be deemed to be a judicial proceeding within the meaning of section 193 of the Indian Penal Code.

Explanation.— For the purpose of enforcing the attendance of any person to give evidence, the local limits of the jurisdiction of the Marriage Officer shall be the local limits of his district.

(2) If it appears to the Marriage Officer that the objection made to an intended marriage is not reasonable and has not been made in good faith he may impose on the person objecting cost by way of compensation not exceeding one thousand rupees and award the whole or any part thereof to the parties to the intended marriage, and any order for costs so made may be executed in the same manner as a decree passed by the district court within the local limits of whose jurisdiction the Marriage officer has his office.

10. Procedure on receipt of objection by Marriage Officer abroad.—

Where an objection is made under section 7 to a Marriage Officer ¹² in the State of Jammu and Kashmir in respect of an intended marriage in the State]¹², and the Marriage officer, after making such inquiry into the matter as he thinks fit, entertains a doubt in respect thereof, he shall not solemnize the marriage but shall transmit the record with such statement respecting the matter as he thinks fit to the Central Government, and the Central Government. After making such inquiry into the matter and after obtaining such advice as it thinks fit, shall give its decision thereon in writing to the Marriage Officer who shall act in conformity with the decision of the Central Government.

11. Declaration by parties and witnesses.—

Before the marriage is solemnized the parties and three witnesses shall, in the presence of the Marriage Officer, sign a declaration in the form specified in the Third Schedule to this Act, and the declaration shall be countersigned by the Marriage Officer.

12. Place and form of solemnization.—

- (1) The marriage may be solemnized at the office of the marriage Officer, or at such other place within a reasonable distance there from as the parties may desire, and upon such conditions and the payment of such additional fees as may be prescribed.
- (2) The marriage may be solemnized in any form which the parties may choose to adopt:

Provided that it shall not be complete and binding on the parties, unless each party says to the other in the presence of the Marriage Officer and the three witnesses and in any language understood by the parties,—"I, (A), take thee (B), to be my lawful wife (or husband)".

13. Certificate of marriage.—

- (1) When the marriage has been solemnized, the Marriage Officer shall enter a certificate thereof in the form specified in the Fourth Schedule in a book to be kept by him for that purpose and to be called the Marriage Certificate Book and such certificate shall be signed by the parties to the marriage and the three witnesses.
- (2) On a certificate being entered in the Marriage Certificate Book by the Marriage Officer, the Certificate shall be deemed to be conclusive evidence of the fact that a marriage under this Act has been solemnized and that all formalities respecting the signatures of witnesses have been complied with.

14. New notice when marriage not solemnized within three months.—

Whenever a marriage is not solemnized within three calendar months from the date on which notice thereof has been given to the Marriage Officer as required by section 5, or where an appeal has been filed under sub-section (2) of section 8, within three months from the date of the decision of the district court on such appeal or, where the record of a case has been transmitted to the Central Government under section 10, within three months from the date of decision of the Central Government, the notice and all other proceedings arising there from shall be deemed to have lapsed, and no Marriage Officer shall solemnize the marriage until a new notice has been given in the manner laid down in this Act.

CHAPTER III

REGISTRATION OF MARRIAGES CELEBRATED IN OTHER FORMS

15. Registration of marriages celebrated in other forms.—

Any marriage celebrated, whether before or after the commencement of this Act, other than a marriage solemnized under the Special Marriage Act, 1872, or under this Act, may be registered under this Chapter by a Marriage Officer in the territories to which this Act extends if the following conditions are fulfilled, namely:—

- (a) a ceremony of marriage has been performed between the parties and they have been living together as husband and wife ever since;
- (b) neither party has at the time of registration more than one spouse living;
- (c) neither party is an idiot or a lunatic at the time of registration;
- (d) the parties have completed the age of twenty-one years at the time of registration;
- (e) the parties are not within the degree of prohibited relationship:
 - Provided that in the case of a marriage celebrated before the commencement of this Act, this condition shall be subject to any law, custom or usage having the force of law governing each of them which permits of a marriage between the two; and
- (f) the parties have been residing within the district of the Marriage Officer for a period of not less than thirty days immediately preceding the date on which the application is made to him for registration of the marriage.

16. Procedure for registration.—

Upon receipt of an application signed by both the parties to the marriage for the registration of their marriage under this Chapter, the Marriage Officer shall give public notice thereof in such manner as may be prescribed and after allowing a period of thirty days for objections and after hearing any objection received within that period, shall, if satisfied that all the conditions mentioned in Section 15 are fulfilled, enter a certificate of the marriage in the Marriage

Certificate Book in the form specified in the Fifth Schedule, and such certificate shall be signed by the parties to the marriage and by three witnesses.

17. Appeals from orders under section 16.—

Any person aggrieved by any order of a Marriage Officer refusing to register a Marriage under this Chapter may, within thirty days from the date of that order, appeal against that order to the district court within the local limits of whose jurisdiction the Marriage Officer has his office, and the decision of the district court on such appeal shall be final, and the Marriage Officer to whom the application was made shall act in conformity with such decision.

18. Effect of registration of marriage under this Chapter.—

Subject to the provisions contained in sub-section (2) of section 24, where a certificate of marriage has been finally entered in the Marriage Certificate Book under this Chapter, the marriage shall, as from the date of such entry, be deemed to be a marriage solemnized under this Act, and all children born after the date of the ceremony of marriage (whose names shall also be entered in the Marriage Certificate Book) shall in all respects be deemed to be and always to have been the legitimate children of their parents:

Provided that nothing contained in this section shall be construed as conferring upon any such children any rights in or to the property of any person other than their parents in any case where, but for the passing of this Act, such children would have been incapable of possessing or acquiring any such rights by reason of their not being the legitimate children of their parents.

CHAPTER IV

CONSEQUENCES OF MARRIAGE UNDER THIS ACT

19. Effect of marriage on member of undivided family.—

The marriage solemnized under this Act of any member of an undivided family who professes the Hindu, Buddhist, Sikh or Jaina religion shall be deemed to effect his severance from such family.

20. Rights and disabilities not affected by Act.—

Subject to the provisions of section 19, and person whose marriage is solemnized under this Act shall have the same rights and shall be subject to the same disabilities in regard to the right of succession to any property as a person to whom the Caste Disabilities Removal Act, 1850 applies.

21. Succession to property of parties married under Act.—

Notwithstanding any restrictions contained in the Indian Succession Act, 1925, with respect to its application to members of certain communities, succession to the property of any person whose marriage is solemnized under this Act and to the property of the issue of such marriage shall be regulated by the provisions of the said Act and for the purposes of this section that Act shall have effect as if chapter III of Part V (special Rules for Parsi Intestates) had been omitted there from.

¹³[21A. Special provision in certain cases.—

Where the marriage is solemnized under this Act of any person who professes the Hindu, Buddhist, Sikh or Jaina religion with a person who professes the Hindu, Buddhist, Sikh or Jaina religion, section 19 and section 21 shall not apply and so much of section 20 as creates a disability shall also not apply. 113

CHAPTER V

RESTITUTION OF CONJUGAL RIGHTS AND JUDICIAL SEPARATION

22. Restitution of conjugal rights.—

When either the husband or the wife has, without reasonable excuse, withdrawn from the society of the other, the aggrieved party may apply by petition to the district for restitution of conjugal rights, and the court, on being satisfied of the truth of the statements made in such petition, and that there is no legal ground why the application should not be granted, may decree restitution of conjugal rights accordingly.

¹⁴[Explanation:— Where a question arises whether there has been reasonable excuse for withdrawal from the society, the burden of proving reasonable excuse shall be on the person who has withdrawn from the society.]¹⁴

23. Judicial separation.—

- (1) A petition for judicial separation may be presented to the district court either by the husband or the wife,—
 - (a) on any of the grounds specified ¹⁵[in sub-section (1)]¹⁵ ¹⁶[and sub-section (1A) of section 27]¹⁶ on which a petition for divorce might have been presented; or
 - (b) on the ground of failure to comply with a decree for restitution of conjugal rights; and the court, on being satisfied of the truth of the statement made in such petition, and that there is no legal ground why the application should not be granted, may decree judicial separation accordingly.
- (2) Where the court grants a decree for judicial separation, it shall be no longer obligatory for the petitioner to cohabit with the respondent, but the court may, on the application by petition of either party and on being satisfied of the truth of the statements made in such petition, rescind the decree if it considers it just and reasonable to do so.

CHAPTER VI

NULLITY OF MARRIAGE AND DIVORCE

24. Void marriages.—

- (1) Any marriage solemnized under this Act shall be null and void ¹⁷ and may, on a petition presented by either party thereto against the other party, be so declared 1¹⁷ by a decree of nullity
 - (i) any of the conditions specified in clauses (a), (b), (c) and (d) of section 4 has not been fulfilled; or
 - (ii) the respondent was impotent at the time of the marriage and at the time of the institution of the suit.
- (2) Nothing contained in this section shall apply to any marriage deemed to be solemnized under this Act within the meaning of section 18, but the registration of any such marriage under Chapter III may be declared to be of no effect if the registration was in contravention of any of the conditions specified in clauses (a) to (e) of section 15:

Provided that no such declaration shall be made in any case where an appeal has been preferred under section 17 and the decision of the district court has become final.

25. Voidable marriages.—

Any marriage solemnized under this Act shall be voidable and may be annulled by a decree of nullity if,-

- (i) the marriage has not been consummated owing to the wilful refusal of the respondent to consummate the marriage; or
- (ii) the respondent was at the time of the marriage pregnant by some person other than the petitioner; or
- (iii) the consent of either party to the marriage was obtained by coercion or fraud, as defined in the Indian Contract Act, 1872:

Provided that, in the case specified in clause (ii), the court shall not grant a decree unless it is satisfied,—

- (a) that the petitioner was at the time of the marriage ignorant of the facts alleged;
- (b) that proceedings were instituted within a year from the date of the marriage; and
- (c) that marital intercourse with the consent of the petitioner has not taken place since the discovery by the petitioner of the existence of the grounds for a decree:

Provided further that in the case specified in clause (iii), the court shall not grant a decree if,—

- (a) proceedings have not been instituted within one year after the coercion had ceased or, as the case may be, the fraud had been discovered; or
- (b) the petitioner has with his or her free consent lived with the other party to the marriage as husband and wife after the coercion had ceased or, as the case may be, the fraud had been discovered.

¹⁸[26. Legitimacy of children of void and voidable marriages.—

- (1) Notwithstanding that a marriage is null and void under section 24, any child of such marriage who would have been legitimate if the marriage had been valid, shall be legitimate, whether such child is born before or after the commencement of the Marriage Laws (Amendment) Act, 1976, and whether or not a decree of nullity is granted in respect of that marriage under this Act and whether or not the marriage is held to be void otherwise than on a petition under this Act.
- (2) Where a decree of nullity is granted in respect of a voidable marriage under section 25, any child begotten or conceived before the decree is made, who would have been the legitimate child of the parties to the marriage if at the date of the decree it has been dissolved instead of being annulled, shall be deemed to be their legitimate child notwithstanding the decree of nullity.
- (3) Nothing contained in sub-section (1) or sub-section (2) shall be construed as conferring upon any child of a marriage which is null and void or which is annulled by a decree of nullity under section 25, any rights in or to the property of any person, other than the parents, in any case where, but for the passing of this Act, such child would have been incapable of possessing or acquiring any such rights by reason of his snot being the legitimate child of his parents.]¹⁸

27. Divorce.—

- ¹⁹[(1)]¹⁹ Subject to the provisions of this Act and to the rules made thereunder, a petition for divorce may be presented to the district court either by the husband or the wife on the ground that the respondent—
 - 20 [(a) has, after the solemnization of the marriage, had voluntary sexual intercourse with any person other than his or her spouse; or

- (b) has deserted the petitioner for a continuous period of not less than two years immediately preceding the presentation of the petition; or 20
- (c) is undergoing a sentence of imprisonment for seven years or more for an offence as defined in the Indian Penal Code;²¹[xxxx]²¹
- (d) has since the solemnization of the marriage treated the petitioner with cruelty; or
- ²²[(e) has been incurably of unsound mind, or has been suffering continuously or intermittently from mental disorder of such a kind and to such an extent that the petitioner cannot reasonably be expected to live with the respondent.

Explanation.— In this clause,—

- (i) the expression "mental disorder" means mental illness, arrested or incomplete development of mind, psychopathic disorder or any other disorder or disability of mind and includes schizophrenia;
- (ii) the expression "psychopathic disorder" means a persistent disorder or disability of mind (whether or not including sub-normality of intelligence) which results in abnormally aggressive or seriously irresponsible conduct on the part of the respondent, and whether or not it requires or is susceptible to medical treatment; or
- (f) has been suffering from venereal disease in a communicable form; or 1²²
- (g) has ²³[xxxx]²³ been suffering from leprosy, the disease not having been contracted from the petitioner; or
- (h) has not been heard of as being alive for a period of seven years or more by those persons who would naturally have heard of the respondent if the respondent had been alive; ²⁴[xxxx]²⁴
 - ²⁵[Explanation.— In this sub-section, the expression "desertion" means desertion of the petitioner by the other party to the marriage without reasonable cause and without the consent or against the wish of such party, and includes the wilful neglect of the petitioner by the other party to the marriage and its grammatical variations and cognate expressions shall be construed accordingly.]²⁵

```
<sup>26</sup>[XXXX]<sup>26</sup>
<sup>27</sup>[XXXX]<sup>27</sup>
```

- ²⁸[(1A) A wife may also present a petition for divorce to the district court on the ground,—
 - (i) that her husband has, since the solemnization of the marriage been guilty of rape, sodomy or bestiality;
 - (ii) that in suit under section 18 of the Hindu Adoptions and Maintenance Act, 1956, or in a proceeding under section 125 of the Code of Criminal Procedure, 1973 (or under the corresponding section 488 of the Code of Criminal Procedure, 1898), a decree or order, as the case may be, has been passed against the husband awarding maintenance to the wife notwithstanding that she was living apart and that since the passing of such decree or order, cohabitation between the parties has not been resumed for one year or upwards.]²⁸
- ²⁹[(2) Subject to the provisions of this Act and to the rules made thereunder, either party to a marriage, whether solemnized before or after the commencement of the Special Marriage (Amendment) Act, 1970, may present a petition for divorce to the District Court on the ground—
 - (i) that there has been no resumption of cohabitation as between the parties to the marriage for a period of one year or upwards after the passing of a decree for judicial separation in a proceeding to which they were parties: or

(ii) that there has been no restitution of conjugal rights as between the parties to the marriage for a period of one year or upwards after the passing of a decree for restitution of conjugal rights in a proceeding to which they were parties.]²⁹

³⁰[27A. Alternate relief in divorce proceedings.—

In any proceeding under this Act, on a petition for dissolution of marriage by a decree of divorce, except in so far as the petition is founded on the ground mentioned in clause (h) of sub-section (1) of section 27, the court may, if it considers it just so to do having regard to the circumstances of the case, pass instead a decree for judicial separation, ³⁰

28. Divorce by mutual consent.—

- (1) Subject to the provisions of this Act and to the rules made thereunder, a petition for divorce may be presented to the district court by both the parties together on the ground that they have been living separately for a period of one year or more, that they have not been able to live together and they have mutually agreed that the marriage should be dissolved.
- (2) ³¹[on the motion of both the parties made not earlier than six months after the date or the presentation of the petition referred to in sub-section (1) and not later than eighteen months³¹ after the said date, if the petition is not withdrawn in the meantime, the district court shall, on being satisfied, after hearing the parties and after making such inquiry as it thinks fit, that a marriage has been solemnized under this Act, and that the averments in the petition are true, a pass a decree declaring the marriage to be dissolved with effect from the date of the decree.

29. Restriction on petitions for divorce during first three years after marriage.—

(1) No petition for divorce shall be presented to the district court ³² unless at the date of the presentation of the petition one year has passed³² since the date of entering the certificate of marriage in the Marriage Certificate Book:

Provided that the district court may, upon application being made to it, allow a petition to be presented ³³[before one year has passed]³³ on the ground that the case is one of exceptional hardship suffered by the petitioner or of exceptional depravity on the part of the respondent, but if it appears to the district court at the hearing of the petition that the petitioner obtained leave to present the petition by any misrepresentation or concealment of the nature of the case, the district court may, if it pronounces a decree, do so subject to the condition that the decree shall not have effect until after the 34 expiry of one year 134 from the date of the marriage or may dismiss the petition, without prejudice to any petition, which may be brought after the ³⁵fexpiration of the said one year<mark>l³⁵ upon the same, or substantially the same, facts as those proyed in support</mark> of the petition so dismissed.

(2) In disposing of any application under this section for leave to present a petition for divorce before the ³⁶[expiration of one year]³⁶ from the date of the marriage, the district court shall have regard to the interests of any children of the marriage, and to the question whether there is a reasonable probability of a reconciliation between the parties before the expiration of the ³⁷[said one year³⁷.

30. Remarriage of divorced persons.—

Where a marriage has been dissolved by a decree of divorce, and either there is no right of appeal against the decree or if there is such a right of appeal, the time for appealing has expired without an appeal having been presented, or an appeal has been presented but has been dismissed, ³⁸[xxxx]³⁸ either party to the marriage may marry again.

CHAPTER VII

JURISDICTION AND PROCEDURE

31. Court to which petition should be made.—

- ³⁹[(1) Every petition under Chapter V or Chapter VI shall be presented to the district court within the local limits of whose original civil jurisdiction
 - the marriage was solemnized; or
 - (ii) the respondent, at the time of the presentation of the petition resides; or
 - (iii) the parties to the marriage last resided together; or
 - ⁴⁰[(iiia) in case the wife is the petitioner, where she is residing on the date of presentation of the petition: or 140
 - (iv) the petitioner is residing at the time of the presentation of the petition, in a case where the respondent is at that time, residing outside the territories to which this Act extends, or has not been heard of as being alive for a period of seven years by those who would naturally have heard of him if he were alive.]³
 - (2) Without prejudice to any jurisdiction exercisable by the court under sub-section (1), the district court may, by virtue of this sub-section, entertain a petition by a wife domiciled in the territories to which this Act extends for nullity of marriage or for divorce if she is resident in the said territories and has been ordinarily resident therein for a period of three years immediately preceding the presentation of the petition and the husband is not resident in the said territories.

32. Contents and verification of petitions.—

- (1) Every petition under Chapter V or Chapter VI shall state, as distinctly as the nature of the case permits, the facts on which the claim to relief is founded, and shall also state that there is no collusion between the petitioner and the other party to the marriage.
- (2) The statements contained in every such petition shall be verified by the petitioner or some other competent person in the manner required by law for the verification of plaints, and may, at the hearing, be referred to as evidence.

41 [33. Proceedings to be in camera and may not be printed or published.—

- (1) Every proceeding under this Act shall be conducted in camera and it shall not be lawful for any person to print or publish any matter in relation to any such proceeding except a judgment of the High Court or of the Supreme Court printed or published with the previous permission of the Court.
- (2) If any person prints or publishes any matter in contravention of the provisions contained in sub-section (1) he shall be punishable with fine which may extend to one thousand rupees.]⁴¹

34. Duty of court in passing decrees.—

- (1) In any proceeding under Chapter V or Chapter VI, whether defended or not, if the court is satisfied that,—
 - (a) any of the grounds for granting relief exists; and
 - (b) 42 where the petition is founded on the ground specified in clause (a) of sub-section (1) of section 27, the petitioner has not in any manner been accessory to or connived at or condoned the act of sexual intercourse referred to therein, 142 or, where the ground of the petition is cruelty, the petitioner has not in any manner condoned the cruelty; and

- (c) when divorce is sought on the ground of mutual consent, such consent has not been obtained by force, fraud or undue influence; and
- (d) the petition is not presented or prosecuted in collusion with the respondent; and
- (e) there has not been any unnecessary or improper delay in instituting the proceedings; and
- (f) there is no other legal ground why the relief should not be granted; then, and in such a case, but not otherwise, the court shall decree such relief accordingly.
- (2) Before proceeding to grant any relief under this Act it shall be the duty of the court in the first instance, in every case where it is possible so to do consistently with the nature and circumstances of the case, to make every endeavour to bring about a reconciliation between the parties:
- ⁴³[Provided that nothing contained in this sub-section shall apply to any proceeding wherein relief is sought on any of the grounds specified in clause (c), clause (e), clause (f), clause (g) and clause (h) of sub-section (1) of section 27.143
- ⁴⁴[(3) For the purpose of aiding the court in bringing about such reconciliation, the court may, if the parties so desire or if the court thinks it just and proper so to do, adjourn the proceedings for a reasonable period not exceeding fifteen days and refer the matter to any person named by the parties in this behalf or to any person nominated by the court if the parties fail to name any person, with directions to report to the court as to court as to whether reconciliation can be and has been, effected and the court shall in disposing of the proceeding have due regard to the
 - (4) In every case where a marriage is dissolved by a decree of divorce, the court passing the decree shall give a copy thereof free of cost to each of the parties.]⁴⁴

⁴⁵[35. Relief for respondent in divorce and other proceedings.—

In any proceeding for divorce or judicial separation or restitution of conjugal rights, the respondent may not only oppose the relief sought on the ground of petitioner's adultery, cruelty or desertion, but also make a counter claim for any relief under this Act on that ground, and if the petitioner's adultery, cruelty or desertion is proved, the court may give to the respondent any relief under this Act to which he or she would have been entitled if he or she had presented a petition seeking such relief on that ground.]⁴⁵

36. Alimony pendente lite.—

Where in any proceeding under Chapter V or Chapter VI it appears to the district court that the wife has no independent income sufficient for her support and the necessary expenses of the proceeding, it may, on the application of the wife, order the husband to pay to her the expenses of the proceeding, and weekly or monthly during the proceeding such sum as, having regard to the husband's income, it may seem to the court to be reasonable.

⁴⁶[Provided that the application for the payment of the expenses of the proceeding and such weekly or monthly sum during the proceeding under Chapter V or Chapter VI shall, as far as possible, be disposed of within sixty days from the date of service of notice on the husband. ⁴⁶

37. Permanent alimony and maintenance.—

- (1) Any court exercising jurisdiction under Chapter V or Chapter VI may, at the time of passing any decree or at any time subsequent to the decree, on application made to it for the purpose, order that the husband shall secure to the wife for her maintenance and support, if necessary, by a charge on the husband's property, such gross sum or such monthly or periodical payment of money for a term not exceeding her life, as, having regard to her own property, if any, her husband's property and ability 47 [the conduct of the parties and other circumstances of the case]⁴⁷, it may seem to the court to be just.
- (2) If the district court is satisfied that there in a change in the circumstances of either party at any time after it has made an order under sub-section (1), it may, at the instance of either party, vary, modify or rescind any such order in such manner as it may seem to the court to be just.
- (3) If the district court is satisfied that the wife in whose favour an order has been made under this section has remarried or is not leading a chaste life, 48 it may, at the instance of the husband vary, modify or rescind any such order and in such manner as the court may deem just.]48

38. Custody of children.—

In any proceeding under Chapter V or Chapter VI the district court may, from time to time, pass such interim orders and make such provisions in the decree as it may seem to it to be just and proper with respect to the custody, maintenance and education of minor children, consistently with their wishes wherever possible, and may, after the decree, upon application by petition for the purpose, make, revoke, suspend or vary, from time to time, all such orders and provisions with respect to the custody, maintenance and education of such children as might have been made by such decree or interim orders in case the proceeding for obtaining such decree were still pending.

⁴⁹[39. Appeals from decrees and orders.—

- (1) All decrees made by the court in any proceeding under Chapter V or Chapter VI shall, subject to the provisions of sub-section (3), be appealable as decrees of the court made in the exercise of its original civil jurisdiction and such appeal shall lie to the court to which appeals ordinarily lie from the decisions of the court given in the exercise of its original civil jurisdiction.
- (2) Orders made by the court in any proceeding under this Act, under section 37 or section 38 shall, subject to the provisions of sub-section (3), be appealable if they are not interim orders, and every such appeal shall lie to the court to which appeals ordinarily lie from the decisions of the court given in the exercise of its original civil jurisdiction.
- (3) There shall be no appeal under this section on the subject of costs only.
- (4) Every appeals under this section shall be preferred within a ⁵⁰ period of ninety days ⁵⁰ from the date of the decree or order.

39A. Enforcement of decrees and orders.—

All decrees and orders made by the court in any proceeding under Chapter V or Chapter VI shall be enforced in the like manner as the decrees and orders of the court made in the exercise of its original civil jurisdiction for the time being are enforced.]⁴⁹

40. Application of Act 5 of 1908.—

Subject to the other provisions contained in this Act, and to such rules as the High Court may make in this behalf, all proceedings under this Act shall be regulated, as far as may be, by the Code of Civil Procedure, 1908 (Act V of 1908).

⁵¹[40A.Power to transfer petitions in certain cases.—

(1) Where—

- (a) a petition under this Act has been presented to the district court having jurisdiction by a party to the marriage praying for a decree for judicial separation under section 23 or for a decree of divorce under section 27, and
- (b) another petition under this Act has been presented thereafter by the other party to the marriage praying for decree for judicial separation under section 23, or for decree of divorce under section 27 on any ground whether in the same district court or in a different district court, in the same State or in a different State, the petition shall be dealt with as specified in sub-section (2).
- (2) In this case where sub-section (1) applies,—
 - (a) if the petitions are presented to the same district court, both the petitions shall be tried and heard together by that district court;
 - (b) if the petitions are presented to different district courts, the petition presented later shall be transferred to the district court in which the earlier petition was presented and both the petitions shall be heard and disposed of together by the district court in which the earlier petition was presented.
- (3) In a case where clause (b) of sub-section (2) applies, the court or the Government, as the case may be, competent under the Code of Civil Procedure, 1908 to transfer any suit or proceeding from the district court in which the later petition has been presented to the district court in which the earlier petition is pending, shall exercise its powers to transfer such later petition as if it had been empowered so to do under the said Code.

40B. Special provision relating to trial and disposal of petitions under the Act.—

- (1) The trial of a petition under this Act shall, so far as is practicable consistently with the interests of justice in respect of the trial, be continued from day to day until its conclusion, unless the court finds the adjournment of the trial beyond the following day to be necessary for reasons to be recorded.
- (2) Every petition under this Act shall be tried as expeditiously as possible and endeavour shall be made to conclude the trial within six months from the date of service of notice of the petition on the respondent.
- (3) Every appeal under this Act shall be heard as expeditiously as possible, and endeavour shall be made to conclude the hearing within three months from the date of service of notice of appeal on the respondent.

40C. Documentary evidence.—

Notwithstanding anything contained in any enactment to the country, no document shall be inadmissible in evidence in any proceeding at the trial of a petition under this Act on the ground that it is not duly stamped or registered.]⁵¹

41. Power of High Court to make rules regulating procedure.—

- (1) The High Court shall, by notification in the Official Gazette, make such rules consistent with the provisions contained in this Act and the Code of Civil Procedure, 1908 (Act V of 1908), as it may consider expedient for the purpose of carrying into effect the provisions of Chapters V, VI and VII.
- (2) In particular, and without prejudice to the generality of the foregoing provisions, such rules shall provide for,—

- (a) the impleading by the petitioner of the adulterer as a co-respondent on a petition for divorce on the ground of adultery, and the circumstances in which the petitioner may be excused from doing so;
- (b) the awarding of damages against any such co-respondent;
- (c) the intervention in any proceeding under Chapter V or Chapter VI by any person not already a party thereto;
- (d) the form and contents of petitions for nullity of marriage or for divorce and the payment of costs incurred by parties to such petitions; and
- (e) any other matte for which no provision or no sufficient provision is made in this Act, and for which provision is made in the Indian Divorce Act, 1869 (4 of 1869).

CHAPTER VIII MISCELLANEOUS

42. Savings.—

Nothing contained in this Act shall affect the validity of any marriage not solemnized under its provisions; nor shall this Act be deemed directly or indirectly to affect the validity of any mode of contracting marriage.

43. Penalty on married person marrying again under this act.—

Save as otherwise provided in Chapter III, every person who, being at the time married, procures, a marriage of himself or herself to be solemnized under this Act shall be deemed to have committed an offence under section 494 or section 495 of the Indian Penal Code, as the case my be, and the marriage so solemnized shall be void.

44. Punishment of bigamy.—

Every person whose marriage is solemnized under this Act and who, during the lifetime of his or her wife or husband, contracts any other marriage shall be subject to the penalties provided in section 494 and section 495 of the Indian penal Code, for the offence of marrying again during the lifetime of a husband or wife, and the marriage so contracted shall be void.

45. Penalty for signing false declaration or certificate.—

Every person making, signing or attesting any declaration or certificate required by or under this Act containing a statement which is false and which he either knows or believes to be false or does not believe to be true shall be guilty of the offence described in section 199 of the Indian Penal Code.

46. Penalty for wrongful action of Marriage Officer.—

Any Marriage Officer who knowingly and wilfully solemnizes a marriage under this Act—

- (1) without publishing a notice regarding such marriage as required by section 5, or
- (2) within thirty days of the publication of the notice of such marriage, or
- (3) in contravention of any other provision contained in this Act, shall be punishable with simple imprisonment for a term which may extend to one year, or with fine which may extend to five hundred rupees, or with both.

47. Marriage Certificate Book to be open to inspection.—

- (1) The Marriage Certificate Book kept under this Act shall at all reasonable times be open for inspection and shall be admissible as evidence of the statement therein contained.
- (2) Certified extracts from the Marriage Certificate Book shall, on application. be given by the Marriage Officer to the applicant on payment by him of the prescribed fee.

48. Transmission of copies of entries in marriage records.—

Every Marriage Officer in a State shall send to Registrar-General of Births, Deaths and Marriages of that State at such intervals and in such form as may be prescribed, a true copy of all entries made by him in the marriage Certificate Book since the last of such intervals, and, in the case of Marriage Officers outside the territories to which this Act extends, the true copy shall be sent to such authority as the Central Government may specify in this behalf.

49. Correction of errors.—

- (1) Any Marriage Officer who discovers any error in the form or substance of any entry in the Marriage Certificate Book may, within one month next after the discovery of such error, in the presence of the persons married or, in case of their death or absence, in the presence of the other credible witnesses, correct the error by entry in the margin without any alteration of the original entry and shall sign the marginal entry and add thereto the date of such correction and the Marriage Officer shall make the like marginal entry in the certificate thereof.
- (2) every correction made under this section shall be attested by the witnesses in whose presence it was made.
- (3) Where a copy of any entry has already been sent under section 48 to the Registrar-General or other authority the Marriage Officer shall make and send in like manner a separate certificate of the original erroneous entry and of the marginal correction therein made.

50. Power to make rules.—

- (1) The Central Government, in the case of ⁵²[xxxx]⁵² officers of the Central Government, and the State Government, in all other cases, may, by notification in the Official Gazette, make rules for carrying out the purposes of this Act.
- (2) In particular, and without prejudice to the generality of the forgoing power, such rules may provide for all or any of the following matters, namely:—
 - (a) the duties and powers of Marriage Officers and the areas in which they may exercise jurisdiction;
 - (b) the manner in which a Marriage Officer may hold inquiries under this Act and the procedure therefor;
 - (c) the form and manner in which any books required by or under this Act shall be maintained;
 - (d) the fees that may be levied for the performance of any duty imposed upon a Marriage Officer under this Act:
 - (e) the manner in which public notice shall be given under section 16;
 - (f) the form in which, and the intervals within which, copies of entries in the Marriage Certificate Book shall be sent in pursuance of section 48;

- ⁵³[(3) Every rule made by the Central Government under this Act shall be laid, as soon as may be after it is made, before each House of Parliament, while it is in session, for a total period of thirty days which may be comprised in one session or in two or more successive sessions, and if, before the expiry of the session immediately following the session or the successive sessions aforesaid, both Houses agree in making any modification in the rule or both Houses agree that the rule should not be made, the rule shall thereafter have effect only in such modified form or be of no effect, as the case may be; so, however, that any such modification or annulment shall be without prejudice to the validity of anything previously done under that rule.
 - (4) Every rule made by the State Government under this Act shall be laid, as soon as it is made, before the State Legislature.]⁵³

51. Repeals and savings.—

- (1) The Special Marriage Act, 1872, and any law corresponding to the Special Marriage Act, 1872 (III of 1872), and any law corresponding to the Special Marriage Act, 1872, in force in any Part B State immediately before the commencement of this Act are hereby repealed.
- (2) Notwithstanding such repeal,—
 - (a) all marriages duly solemnized under the Special Marriage Act, 1872 (III of 1872), or any such corresponding law shall be deemed to have been solemnized under this Act;
 - (b) all suits and proceedings in causes and matter matrimonial which, when this Act comes into operation, are pending in any court, shall be dealt with and decided by such court, so far as may be, as if they had been originally instituted therein under this Act,
- (3) The provisions of sub-section (2) shall be without prejudice to the provisions contained in Section 6 of the General Clauses Act, 1897, which shall also apply to the repeal of the corresponding law as if such corresponding law had been an enactment.

THE FIRST SCHEDULE

[See section 2 (b)]

Degrees of prohibited relationship

PART I

- 1. Mother
- 2. Father's widow (step-mother)
- 3. Mother's mother
- 4. Mother's father's widow (step grand-mother)
- 5. Mother's mother's mother
- 6. Mother's mother's father's widow (step great grand-mother)
- 7. Mother's mother's mother
- 8. Mother's father's father's window (step great grand-mother)
- 9. Father's mother
- 10. Father's father's widow (step grand-mother)
- 11. Father's mother's mother
- 12. Father's mother's father's widow (step great grand-mother)
- 13. Father's father's mother
- 14. Father's father's father's window (step great grand-mother)
- 15. Daughter
- 16. Son's widow
- 17. Daughter's daughter
- 18. Daughter's son's widow
- 19. Son's daughter
- 20. Son's son's widow
- 21. Daughter's daughter's daughter
- 22. Daughter's daughter's son's widow
- 23. Daughter's son's daughter
- 24. Daughter's son's son's widow
- 25. Son's daughter's daughter
- 26. Son's daughter's son's widow
- 27. Son's son's daughter
- 28. Son's son's widow
- 29. Sister
- 30. Sister's daughter
- 31. Brother's daughter
- 32. Mother's sister
- 33. Father's sister
- 34. Father's brother's daughter
- 35. Father's sister's daughter
- 36. Mother's sister's daughter
- 37. Mother's brother's daughter.

Explanation.— For the purposes of this Part, the expression "widow" includes a divorced wife.

PART II

- 1. Father
- 2. Mother's husband (step-father)
- 3. Father's father
- 4. Father's mother's husband (step grand-father)
- 5. Father's father's father
- 6. Father's father's mother's husband (step great grand-father)
- 7. Father's mother's father
- 8. Father's mother's husband (step great grand-father)
- 9. Mother's father
- 10. Mother's mother's husband (step grand-father)
- 11. Mother's father's father
- 12. Mother's father's mother's husband (step great grand-father)
- 13. Mother's mother's father
- 14. Mother's mother's husband (step great grand-father)
- 15. Son
- 16. Daughter's husband
- 17. Son's son
- 18. Son's daughter's husband
- 19. Daughter's son
- 20. Daughter's daughter's husband
- 21. Son's son's son
- 22. Son's son's daughter's husband
- 23. Son's daughter's son
- 24. Son's daughter's daughter's husband
- 25. Daughter's son's son
- 26. Daughter's son's daughter's husband
- 27. Daughter's daughter's son
- 28. Daughter's daughter's husband
- 29. Brother
- 30. Brother's son
- 31. Sister's son
- 32. Mother's brother
- 33. Father's brother
- 34. Father's brother's son
- 35. Father's sister's son
- 36. Mother's sister's son
- 37. Mother's brother's Son

Explanation.— For the purposes of this Part, the expression "husband" includes a divorced husband.

THE SECOND SCHEDULE

[See section 5]

NOTICE OF INTENDED MARRIAGE

To						
Marriage Off	ficer for the		District	t.		
					Special Marriage Anths from the date he	
Name	Condition	Occupation	Age	Dwelling place	Permanent dwelling place if present dwelling place not permanent	Length of residence
A.B.	Unmarried Widower Divorcee					
C.D.	Unmarried Widow Divorcee					
Witness our	hands this	day	of			
(Sd.) A.B.						
				(80	d.) C.D.	

THE THIRD SCHEDULE

[See Section 11]

DECLARATION TO BE MADE BY THE BRIDEGROOM

T	A.B.	hereby	declare	as	follows:—
1,	1 1.D.	incico	acciaic	as	TOTTO W.S.

- 1. I am at the present time unmarried (or a widower or a divorcee, as the case may be).
- 2. I have completed years of age.
- 3. I am not related to **C.D.** (the bride) within the degrees of prohibited relationship.
- 4. I am aware that, if any statement in this declaration is false, and if in making such statement I either know or believe it to be false or do not believe it to be true, I am liable to imprisonment and also to fine.

(Sd.) **A.B.** (the Bridegroom)

DECLARATION TO BE MADE BY THE BRIDE

- I, **C.D.**, hereby declare as follows:—
 - 1. I am at the present time unmarried (or a widow or a divorcee, as the case may be).
 - 2. I have completed years of age.
 - 3. I am not related to **A.B.** (the bridegroom) within the degrees of prohibited relationship.
 - 4. I am aware that, if any statement in this declaration is false, and if in making such statement I either know or believe it to be false or do not believe it to be true, I am liable to imprisonment and also to fine.

(Sd.) **C.D.** (the Bride)

Signed in our presence by the above-named A.B. and C.D. So far as we are aware there is no lawful impediment to the marriage.

Countersigned E.F.,

Marriage Officer.

Dated the *day of* 19....

THE FOURTH SCHEDULE

[See section 13]

CERTIFICATE OF MARRIAGE

I, E.F., hereby certify that on the	day of	f 19,
A.B. and C.D.* appeared before me and that each of	of them, in my	presence and in the presence
of three witnesses who have signed hereunder, made	the declaration	ns required by Section 11 and
that a marriage under this Act was solemnized between	en them in my	presence.
	(Sd.)	E.F.,
	, ,	age Officer for
	(Sd.) A.B. , <i>B</i>	ridegroom.
	(Sd.) C.D. , <i>E</i>	Bride.
	(Sd.) G.H.	
	(Sd.) I.J.	Three witnesses.
	(Sd.) K.L.	J
Dated the day of 19		

^{*}Herein give particulars of the parties.

THE FIFTH SCHEDULE

[See section 16]

CERTIFICATE OF MARRIAGE CELEBRATED IN OTHER FORMS

I, E.F., hereby certify that A.B. and C.D.* appeared before me this					
day of 19 and that each of them, in my presence and in the presence of					
three witnesses who have signed hereunder, have declared that a ceremony of marriage has been					
performed between them and that they have been living together as husband and wife since the					
time of their marriage, and that in accordance with their desire to have their marriage registered					
under this Act, the said marriage has, this day of					
19 been registered under this Act, having effect as from					
(Sd.) E.F. ,					
Marriage Officer for					
(Sd.) A.B. , Husband.					
(Sd.) C.D. , Wife.					
(Sd.) G.H.					
(Sd.) G.H. (Sd.) I.J. (Sd.) K.L. Three witnesses.					
(Sd.) K.L.					
Dated the day of 19					

^{*}Herein give particulars of the parties.

Footnotes on Amendments:

- 1. Substituted by Section 29(a) of Act 33 of 1969, for the words "outside the said territories" w.e.f. 31-08-1969.
- 2. The words "(a) "consular officer" means a consul-general, consul, vice consul, pro-consul or consular agent;" were omitted by Section 29(b) of Act 33 of 1969, w.e.f. 31-08-1969.
- 3. The words "(c) "diplomatic officer" means an ambassador, envoy, minister, charge d' affaires, high commissioner, commissioner or other diplomatic representative, or a counsellor or secretary of an embassy, legation or high commission;" were omitted by Section 29(b) of Act 33 of 1969 w.e.f. 31-08-1969.
- 4. Substituted by Section 20 of Act 68 of 1976, for the words "(e) "district court" means the principal civil court of original jurisdiction, and where there is a city civil court that court;" w.e.f. 27-05-1976.
- 5. Substituted by the Adaptation of Laws Order, 1956, for the words "**(g)** "State Government", in relation to a Part C State, means the Lieutenant Governor or, as the case may be, the Chief Commissioner of the State.", w.e.f. 01-11-1956.
- 6. Substituted by Section 29(c), Act 33 of 1969, for the words "(2) For the purposes of this Act in its application to citizens of India domiciled in the territories to which this Act extends who are outside the said territories, the Central Government may, by notification in the Official Gazette,— (a) in the case of the State of Jammu and Kashmir, specify such officers of the Central Government as it may think fit to be the Marriage Officers for the State or any part thereof; and (b) in the case of any other country, place or area, appoint such diplomatic or consular officers as it may think fit to be the Marriage Officers for the country, place or area." w.e.f. 31-08-1969.
- 7. Substituted by Section 21 of Act 68 of 1976, for the words "**(b)** neither party is an idiot or a lunatic;" w.e.f. 27-05-1976.
- 8. The words "or epilepsy" were omitted by Section 3 of Act 39 of 1999, w.e.f. 29-12-1999.
- 9. Substituted by Section 2(i) of Act 32 of 1963, for the words "(d) the parties are not within the degrees of prohibited relationship; and" w.e.f. 22-09-1963.
- 10. Substituted by Section 29(d), Act 33 of 1969 for the words "(e) where the marriage is solemnized outside the territories to which this Act extends, both parties are citizens of India domiciled in the said territories." w.e.f. 31-08-1969.
- 11. Inserted by Section 2(ii) of Act 32 of 1963, w.e.f. 22-09-1963.
- 12. Substituted by Section 29(e), Act 33 of 1969, for the words "outside the territories to which this Act extends in respect of an intended marriage outside the said territories" w.e.f. 31-08-1969.
- 13. Inserted by Section 22 of Act 68 of 1976, w.e.f. 27-05-1976.
- 14. Added by Section 23 of Act 68 of 1976, w.e.f. 27-05-1976.
- 15. Substituted by Section 2 of Act 29 of 1970, for the words "in section 27 [other than the grounds specified in clauses (i) and (j) thereof]" w.e.f. 12-08-1970.
- 16. Substituted by Section 24 of Act 68 of 1976, for the words "sub-section (1)" w.e.f. 27-05-1976.
- 17. Substituted by Section 25 of Act 68 of 1976, for the words "and may be so declared" w.e.f. 27-05-1976.
- 18. Substituted by Section 26 of Act 68 of 1976, for the whole section, w.e.f. 27-05-1976.
- 19. Re-numbered by Section 3 of Act 29 of 1970, w.e.f. 12-08-1970.

- 20. Substituted by Section 27(a) of Act 68 of 1976, for the words "(a) has since the solemnization of the marriage committed adultery; or (b) has deserted the petitioner without cause for a period of at least three years immediately preceding the presentation of the petition; or" w.e.f. 27-05-1976.
- 21. The proviso "Provided that divorce shall not be granted on this ground, unless the respondent has prior to the presentation of the petition undergone at least three years' imprisonment out of the said period of seven years;" is omitted by Section 27(b) of Act 68 of 1976, w.e.f. 27-05-1976.
- 22. Substituted by Section 27(c) of Act 68 of 1976, for the words "(e) has been incurably of unsound mind for a continuous period of not less than three years immediately preceding the presentation of the petition; or (f) has for a period of not less than three years immediately preceding the presentation of the petition been suffering from venereal disease in a communicable form, the disease not having been contracted from the petitioner; or" w.e.f. 27-05-1976.
- 23. The words "for a period of not less than three years immediately preceding the presentation of the petition" are omitted by Section 27(d) of Act 68 of 1976, w.e.f. 27-05-1976.
- **24**. The word "or" is omitted by Section 3 of Act 29 of 1970, w.e.f. 12-08-1970.
- 25. Inserted by Section 27(e) of Act 68 of 1976, w.e.f. 27-05-1976.
- 26. The words "(i) has not resumed cohabitation for a period of two years or upwards after the passing of a decree for judicial separation against the respondent; or (j) has failed to comply with a decree for restitution of conjugal rights for a period of two years or upwards after the passing of the decree against the respondent;" are omitted by Section 3 of Act 29 of 1970, w.e.f. 12-08-1970.
- 27. The words "and by the wife on the ground that her husband has, since the solemnization of the marriage, been guilty of rape, sodomy or bestiality." are omitted by Section 27(f) of Act 68 of 1976, w.e.f. 27-05-1976.
- 28. Inserted by Section 27(g) of Act 68 of 1976, w.e.f. 27-05-1976.
- 29. Inserted by Section 3(b) of Act 29 of 1970, w.e.f. 12-08-1970.
- 30. Inserted by Section 28 of Act 68 of 1976, w.e.f. 27-05-1976.
- 31. Substituted by Section 29 of Act 68 of 1976, for the words "On the motion of both the parties made not earlier than one year after the date of the presentation of the petition referred to in subsection (1) and not later than two years", w.e.f. 27-05-1976.
- 32. Substituted by Section 30(i)(a) of Act 68 of 1976, for the words "unless at the date of the presentation of the petition three years have passed", w.e.f. 27-05-1976.
- 33. Substituted by Section 30(i)(b)(1) of Act 68 of 1976, for the words "before three years have passed", w.e.f. 27-05-1976.
- 34. Substituted by Section 30(i)(b)(2) of Act 68 of 1976, for the words "expiry of three years", w.e.f. 27-05-1976.
- 35. Substituted by Section 30(i) (b)(3) of Act 68 of 1976, for the words "expiration of the said three years", w.e.f. 27-05-1976.
- 36. Substituted by Section 30(ii) (a) of Act 68 of 1976, for the words "expiration of three years", w.e.f. 27-05-1976.
- 37. Substituted by Section 30(ii) (b) of Act 68 of 1976, for the words "said three years", w.e.f. 27-05-1976.
- 38. The words "and one year has elapsed thereafter but not sooner," are omitted by Section 31 of Act 68 of 1976, w.e.f. 27-05-1976.
- 39. Substituted by Section 32 of Act 68 of 1976, for the words "(1) Every petition under Chapter V or Chapter VI shall be presented to the district court within the local limits of whose jurisdiction the

marriage was solemnized Or the husband and wife reside or last resided together." w.e.f. 27-05-1976.

- **40**. Inserted by Section 2 of Act 50 of 2003, w.e.f. 23-12-2003.
- 41. Substituted by Section 33 of Act 68 of 1976, for the words "33.Proceedings may be in camera.— A proceeding under this Act shall be conducted in camera if either party thereto so desires or if the district court so thinks fit to do." w.e.f. 27-05-1976.
- 42. Substituted by Section 34(a) of Act 68 of 1976, for the words "where the ground of the petition is adultery, the petitioner has not In any manner been accessory to or connived at or condoned the adultery," w.e.f. 27-05-1976.
- 43. Added by Section 34(b) of Act 68 of 1976, w.e.f. 27-05-1976.
- 44. Inserted by Section 34(c) of Act 68 of 1976, w.e.f. 27-05-1976.
- 45. Substituted by Section 35 of Act 68 of 1976, for the words "35. Relief to respondent on petition for divorce.— If in any proceeding for divorce, the respondent opposes the relief sought on the ground of the petitioner's adultery, cruelty or desertion, the court may give to the respondent the same relief to which he or she would have been entitled if he or she had presented a petition seeking such relief.", w.e.f. 27-05-1976.
- **46.** Inserted by Section 6 of Act 49 of 2001, w.e.f. 24-09-2001.
- 47. Substituted by Section 36(a) of Act 68 of 1976, for the words "and the conduct of the parties", w.e.f. 27-05-1976.
- **48.** Substituted by Section 36(b) of Act 68 of 1976, for the words "it shall rescind the order", w.e.f. 27-05-1976.
- **49**. Substituted by Section 37 of Act 68 of 1976, for the words "**39**. Enforcement of and appeal from decrees and orders.— All decrees and orders made by the court in any proceeding under Chapter V or Chapter VI shall be enforced in like manner as the decrees and orders of the court made in the exercise of its original civil jurisdiction are enforced and may be appealed from under the law for the time being in force:
 - Provided that every such appeal shall be instituted within a period of ninety days from the date of the decree or order.", w.e.f. 27-05-1976.
- **50.** Substituted by Section 3 of Act 50 of 2003, for the words "period of thirty days", w.e.f. 23-12-2003.
- 51. Inserted by Section 38 of Act 68 of 1976, w.e.f. 27-05-1976.
- 52. The words "diplomatic and consular officers and other" are omitted Section 29(f) of Act 33 of 1969, w.e.f. 31-08-1969.
- 53. Inserted by Section 2 of Act 20 of 1984, w.e.f. 15-03-1984.

